

DARBININKAS

Vol. LXXXII, Nr. 37
Rugsėjis - September 26, 1997

PERIODICALS

Penktadienis-Friday

341 Highland Blvd.
Brooklyn, N.Y. 11207

Kaina
\$ 1.00

LIETUVOJE ir apie LIETUVĄ

- **Seimo** Užsienio reikalų komitetas rugsėjo 9 d. vienbalsiai pritarė keturių naujų Lietuvos ambasadorių kandidatūroms. Numatoma, jog naujuoju Lietuvos ambasadoriumi JAV taps Užsienio reikalų ministerijos sekretorius karjeros diplomatas Stasys Sakalauskas, Turkijoje - buvusi Lietuvos ambasadorė Estijoje Halina Kobeckaitė, o ja Estijoje pakeis Rimantas Tonkūnas. Kazachstane Lietuvai turėtų atstovauti buvęs vidaus reikalų ministras Virgilijus Bulovas.

- **Viešėdamas Švedijoje**, Lietuvos Ministras Pirmininkas Gediminas Vagnorius pakartojo, kad Lietuva atitinka pagrindinius ekonominius bei politinius narystės Europos Sąjungoje kriterijus. Apie tai premjeras pareiškė skaitydamas pranešimą Stokholme vykstančiose diskusijų dienos "Santykiai tarp Baltijos regiono valstybių ir ES: saugumo ir užsienio politika".

- **Vokietija** jau pasiekė Lietuvos komentarus dėl liepos mėnesį paskelbtos Europos Komisijos nuomonės apie mūsų šalį. Šias pastabas rugsėjo 8 d. Bonoje susitikęs su Vokietijos pareigūnais bei parlamentais pateikė Lietuvos pasirengimo deryboms dėl narystės Europos Sąjungoje specialiosios delegacijos vadovas Gediminas Šerkšnys. Bona - penktoji iš penkiolikos Europos Sąjungos narių sostinių, į kurias jau buvo nuvykęs Lietuvos specialiosios delegacijos vadovas G. Šerkšnys. Lietuvos parengtus komentarus jis taip pat pristatė Londone, Kopenhagoje, Stokholme, Helsinkyje. Užsienio reikalų ministras Algirdas Saudargas Lietuvos pastabas rugsėjo 8 d. pateikė Liuksemburge, kuris šį pusmetį pirmininkauja Europos Sąjungai.

- **Rugpjūčio mėnesį** mažiausia infliacija Baltijos šalyse buvo Lietuvoje - 0,1%. Praėjusį mėnesį labiausiai kainos išaugo Estijoje - 0,6%, o Latvijoje infliacija rugpjūtį buvo 0,4%.

- **Maždaug šimtas** kariškių iš aštuonių šalių dalyvavo rugsėjo 9 d. vykusiose tarptautiniuose štabų mokymuose "Baltic Trainer". Trijų dienų mokymuose dalytasi patirtimi planuojant taikos palaikymo operacijas, daug dėmesio skirta bataliono vidaus procedūroms.

- **Klaipėdos liūtų klubo** (Lions) prezidentas R. Rožkovas uostamiesčio universiteto Humanitarinių mokslų fakulteto bibliotekai perdavė 1746 įvairios tematikos knygas prancūzų, anglų ir vokiečių kalbomis. Knygas surinko ir Klaipėdos liūtų klubui perdavė Prancūzijos Valenkės liūtų klubas. Į 1,4 mln. narių 175 pasaulio valstybėse vienijančią labdaros ir paramos organizaciją neseniai buvo inauguruoti ir klaipėdiečiai.

- **Šilutės rajono Juknaičių vidurinės mokyklos** bazėje dviejų profesijų mokymo skyrių šiemet atidarė Kauno tekstilinių ir paslaugų verslo mokykla. Aštuoni jaunuoliai, turintys devynių klasių išsilavinimą, per ketverius metus igis žirgų priežiūros technikų specialybės, vienuolika merginų ir vienas vaikiną - kosmetologų.

VILNIAUS KONFERENCIJOS REIKŠMĖ

Bendra valstybių ir vyriausybės vadovų nuotrauka: (iš kairės) Aleksandras Lukašėna (Baltarusija), Aleksandras Kvasniewskis (Lenkija), Guntis Ulmanis (Latvija), Petaras Stojanovas (Bulgarija), Emilis Constantinescu (Rumunija), Algirdas Brazauskas (Lietuva), Lennartas Meris (Estija), už jo, dėja, nematyti - Leonidas Kučma (Ukraina), Petru Lucinskas (Moldova), Viktoras Černomyrdinas (Rusija). Nuotraukoje nėra Vengrijos valstybės vadovo Arpada Gonczio.

Vilniaus konferencija, kurią rugsėjo 5-6 dienomis surengė Lietuvos Prezidentūra, vėl kuriam laikui pritraukė pasaulio dėmesį Lietuvai. Tomis dienomis Vilniuje susitiko 11 valstybių vadovai. Tai Lietuvos, Estijos, Latvijos, Lenkijos, Vengrijos, Bulgarijos, Rumunijos, Baltarusijos, Moldovos ir Ukrainos prezidentai bei Rusijos ministras pirmininkas. Suomijos prezidentas Vilniaus konferencijoje daly-

vavo svečio teisėmis. Jis pasakė kalbą tik per oficialius pietus. Politikų vertinimu, nors Vilniaus konferencijoje ir nebuvo priimta jokių bendrų deklaracijų ar pasirašyta dvišalių susitarimų, tačiau pasakytos kalbos padėjo geriau suvokti save bei tuos pasikeitimus, kurie vyksta šioje Europos dalyje. Vilniaus konferencijoje dalyvavo buvęs Vokietijos užsienio reikalų ministras Hans Dietrich Genscher bei Rusi-

jos fondo "Demokratija" bei Politinių represijų aukų reabilitacijos komisijos pirmininkas Aleksandr Jakovlev, Nobelio premijos laureatas poetas Czesław Miłosz. Aleksandr Jakovlev, kuris Lietuvoje lankėsi prieš 9 metus kaip Michail Gorbachiov prezidento tarybos pirmininkas, šį kartą skaitė bene daugiausiai dėmesio sulaukusį pranešimą apie žmogaus ir valdžios santykius.

R, LR

RAUDONOJO VYNO IR GELTONŲ ROŽIŲ DIENOS PANEVŽIJE

Laimutis Genys

Rugsėjo 3 d. Panevėžyje prasidėjo dvi dienas trukę renginiai, skirti Panevėžio dramos teatro įkūrėjo ir ilgamečio jo vadovo Juozo Miltinio gimimo 90-osioms metinėms paminėti. Daugelį metų rugsėjo 3 dieną, per Maestro gimtadienį, jo mokiniai - aktoriai, režisieriai - su geltonomis rožėmis ir raudonu vynu eidavo sveikinti Juozo Miltinio. Šį rugsėjį minėdama prieš trejus metus išėjusio Anapilino J. Miltinio 90-ąjį gimtadienį Panevėžio J. Miltinio dramos teatro vadovybė kartu su Lietuvos kultūros ministerija šiai datai skyrė renginių ciklą.

Rytą Panevėžio Kristaus Karaliaus katedroje aukotos šv. Mišios už J. Miltinio vėlę. Po mišių gausus būrys Maestro mokinių, svečių iš kitų teatrų, Panevėžio teatro gerbėjų patraukė į Ramygalos gatvės kapines ir ant J. Miltinio kapo padėjo daug geltonų rožių, kurias visą gyvenimą jis dievino.

Pagrindinis renginių ciklo akcentas - iškilmingas minėjimas, įvykęs rugsėjo 3 d. J. Miltinio dramos teatro didžiojoje salėje. Susirinkusius nustebeino netradicinis scenos papuošimas. Vietoj tokių atvejais įprastos jubilio nuotraukos ar realistinio portreto scenoje visi išvydo daug kam nematytą dailininko Stasio Krausko piešimą, net kiek sužaržutą J. Miltinį. Ant pakyltos stovėjo krepšelis su 90 geltonų rožių, ki-toje scenos pusėje - taurė raudono vyno.

Minėjimo vedėjas, J. Miltinio dramos teatro vadovas R. Terasas pristatinėjo atvykusius svečius, tarp kurių nebuvo nė vieno aukšto valstybės pareigūno. Prezidento patarėjas A. Matulionis perdavė A. Brazausko linkėjimus. J. Miltinio teatro bendruomenės valstybės konsultantas kultūros klausimais F. Latėnas per-

skaitė premjero G. Vagnoriaus sveikinimą.

Minėjime nedalyvavo ir Kultūros ministras S. Šaltenis, savo sveikinimą įpareigojęs perskaityti ministerijos darbuotoją.

Susirinkusieji dar kartą turėjo progą pasiklausyti J. Miltinio balso, įjungus J. Miltinio repeticijos fonogramą. Kaip teigė vėliau kalbėjęs J. Miltinio bendražygis ir artimiausias draugas aktorius V. Blėdis, į magnetofono juostelę įrašyta net 270 J. Miltinio repeticijų valandų. V. Blėdis teigė, kad repeticijų įrašai, kurie dabar iššifruoti ir jau spausdinami, padarys J. Miltinio legendą aktualią ir šiais laikais, jaunos kartos žmonėms. "Jei nebūtų šių įrašų, Maestro legenda mirtų kartu su žmonėmis, mačiusiais jo spektaklius. O dabar jauni žmonės, kurie domisi teatru, galės perskaityti J. Miltinio repeticijų užrašus. Gal tai paskatins kito Miltinio atsiradimą", - kalbėjo V. Blėdis.

Teatrologas Dovydas Judelevičius šį minėjimą pavadino minties puota, nes, anot kalbėtojo, J. Miltinis per savo surengtas puotas būdavo įdomiausias

ir atvirausias. Profesorius D. Judelevičius bandė nustatyti J. Miltinio vietą Lietuvos teatro kontekste, pastebėjęs, kad J. Miltinis buvo ne tik progresyvus režisierius, bet ir teatro kritikas. Kalbėtojas išvėlgė J. Miltinio įtaką kitų Lietuvos teatrų režisierių - J. Vaitkaus ir J. Jurašo - kūrybai.

Mintimis apie garsųjį menininką pasidalijo žurnalistas T. Sakalauskas, išleisdamas biografine apybraižą "Monologai" bei parengęs spaudai knygą apie Maestro "Miltinio apologija".

Paklaustas, kaip reaguotų į šį minėjimą J. Miltinis, jei būtų gyvas, aktorius V. Blėdis atsakė: "Numotų ranka ir pasakytų: "Tuščias reikalas..."

Rugsėjo 3 d. Panevėžyje atidarytos dvi parodos, skirtos J. Miltinio jubiliejui. O vakare buvo suvaidintas spektaklis A. Strindbergo "Mirties šokis", kurį 1973 metais režisavo J. Miltinis.

Rugsėjo 4 d. Panevėžio "Garso" kultūros centre buvo demonstruojami kino filmai, kuriuose vaidino J. Miltinis, vyko pašnekesys "J. Miltinis ir kinas", kurį pravedė Skirmantas Valiulis.

KD

ŠILUVOJE VYKO DIDIEJI ATLAIDAI

Rugsėjo 8 d. Šiluvoje prasidėjo didieji švenčiausiosios Mergelės Marijos gimimo atlidai. Jie truko iki rugsėjo 15 dienos. Šiluvos atlidai, dar vadinami Šiline, turi kelių šimtmečių istoriją. XVIII amžiuje Šiluvos miestelyje pie-menėliams apsirėškė Marija. Toje vietoje buvo pastatyta koplyčia. Šiluvos bažnyčios didžiajame altoriuje yra stebuklingasis Dievo motinos paveikslas. Nuo 1775 metų, popiežiui leidus, Šiluvos atlidai švenčiami aštuonias dienas. Praėjusiam šimtmečiu Šiluva atlidų dienomis sutraukdavo dešimtis tūkstančių maldininkų, su įvairia-

siomis prekėmis čia suvažiuodavo pirkkliai iš Vilniaus, Rygos, Daugpilio, buvo platinami lietuviški elementoriai. Sekmadienį, atlidų išvakarėse, vyko tikinčiųjų eisenos iš Tytuvėnų į Šiluvą. Eisenoje dalyvavo Vokietijos Federacinės Respublikos Bundestago prezidentė Rita Suessmuth, kurią dalyvauti atliduose pakvietė Seimo pirmininkas Vytautas Landsbergis.

LA

Skaitykite
DARBININKĄ
ir pasiūlykite jį savo
draugams!
(718) - 827-1351

DAR VIENAM LIETUVIUI JAV PARODYTOS DURYS

JAV nurodė išvykti iš šalies 77 metų lietuviui Juozui Naujaliui, kuris apkaltintas per Antrąjį pasaulinį karą tarnavęs naciams pavaldžiam batalione, nužudžiusiam tūkstančius žydų ir kitų žmonių Vokietijos okupuotoje Baltarusijoje ir Lietuvoje.

Taip rugsėjo 16 d. nusprendė imigracinis teismas Čikagoje. J. Naujalis, į pensiją išėjęs mašinų specialistas, dabar yra vėžio prikaustytas prie lovos. Jis atvyko iš Lietuvos 1949 metais.

J. Naujalis tvirtina per karą buvęs geležinkelio sargu, o tarnyba naciams apkaltintas per klaidą.

Imigracijos teisėjas J. Brahos nus-

tatė, kad J. Naujalis tarnavo 2-ajame lietuviškajame baudėjų batalione.

Anot JAV teisingumo departamento pranešimo, mobili baudžiamoji grupuotė Lietuvoje ir Baltarusijoje masiškai žudė žydus - vyrus, moteris bei vaikus, taip pat sovietų karo belaisvius, itarimuosius komunistus ir jų šeimas. Vien per 1941 metų spalį batalionas dalyvavo nužudant daugiau kaip 10 tūkst. civilių gyventojų dabartinės Baltarusijos teritorijoje.

Iki šiol dėl kaltinimų dalyvavus nacių vykdytose žudynėse JAV pilietybė atimta 60 asmenų. 48 jų jau deportuoti iš JAV.

Į Lietuvą deportuoti karo nusikaltimais įtariamai K. Gimžauskas ir A. Lileikis.

Birželio mėnesį apygardos teismas Indianos valstijoje atėmė pilietybę K. Čiurinskui, kuris kaltinamas tarnavęs tame pačiame 2-ajame batalione.

BNS

ŠAUKŠTAI POPIET

Liberalai, pasak jų atstovo Alvydo Medalinsko, mano, kad žymus JAV gamtosaugininkas Valdas Adamkus per vėlavimą pradėti įvairias akcijas ir jo kandidatavimui prezidentu jau "šaukštai popiet". Liberalų sąjunga pasirinko

remti advokatą Artūrą Paulauską. Tačiau kol kas liberalai nepasirašė Artūro Paulausko rėmimo memorandumo, nes Artūras Paulauskas atsisakė išsipareigoti ne-bendradarbiauti su kraštutiniomis politinėmis jėgomis bei susikompromitavusiais asmenimis.

R

NEĮVYKO BALTARUSIJOS VALDŽIOS IR OPOZICIJOS DERYBOS

Neoficialūs šaltiniai pranešė, kad prezidento atstovams ir Europos Sąjungos ekspertams nepavyko susitarti dėl derybų tems. Baltarusijos valdžia reikalauja, kad per derybas turi būti svarstoma, kaip tobulinti naują

Konstitucijos redakciją, priimtą praėjusių metų referendume. Opozicijos deputatai ir Europos Sąjunga mano, kad derybų pagrindas turi būti 1994 metų konstitucija.

LR

VILNIAUS GAONO ATMINIMUI

Rugsėjo 10 d. prasidėjo žydų išminčiaus Vilniaus Gaono Eliahu 200-ųjų mirties metinių minėjimo renginiai. Seime įvyko iškilmingas posėdis. Jame dalyvavo žydų rabinai ir kiti oficialūs iškilmių dalyviai, kurie atvyko į Lietuvą nepaisant žydų radikalų raginimo boikotuoti renginį. Į posėdį atvyko Lietu-

vos Prezidentas Algirdas Brazauskas, ministras pirmininkas Gediminas Vagnorius, Lietuvos Teismų pirmininkai, įvairių konfesijų bažnyčių hierarchai, diplomatinė misijų atstovai, aukštųjų mokyklų rektorai, Lietuvos žydų bendruomenės nariai. Seimo pirmininkas Vytautas Landsbergis, pradėdamas posėdį, pabrėžė, kad Gaonas yra ne tik žydų, bet ir Lietuvos pasididžiavimas. Jo dėka pasaulyje pasklido lietuviškas Talmudo tyrinėjimų metodus. Lietuvą, mininčią Vilniaus Gaono Eliahu mirties metines, per laikinąjį Šventojo Sosto reikalų patikėtinį pasveikino popiežius Jonas Paulius II. Renginiai, skirti Vilniaus išminčiaus atminimui, tęsėsi iki rugsėjo 13 dienos. Rugsėjo 14 dieną žydų išminčius buvo pagerbtas Kėdainiuose, kur jis praleido dalį savo gyvenimo.

LA

SEIMO NARIUS UŽGAVO IZRAELIO AMBASADORIAUS ŽODŽIAI

Iškilmingame posėdyje kalbėjęs Izraelio ambasadorius Baltijos šalims Oded Ben Hur pareiškė, kad daugelis pasaulio žydų boikotuoja Vilniaus Gaono Eliahu mirties metinių iškilmes, "nes Lietuvos Vyriausybė vilkina reabilitacijos įstatymo pataisas bei karo nusikaltėlių teismą". Seime kalbėjęs Haifos vyriausiasis rabinas taip pat ragino teisti žydų žudikus, o prarastą turtą, pasak jo, reikia grąžinti ir tiems žydams, kurie nebegyvena Lietuvoje. Iškilmingo posėdžio pabaigoje Seimo narys Kazys Bobelis kalbėjo, kad iškilmingu Seimo posėdžiu nuodėdžiai norėta pagerbti Vilniaus Gaoną, tačiau Izraelio ambasadoriaus išsakyti priekaištai Lietu-

vos vadovams buvo nediplomatiški ir užgaunantys lietuvių tautą. Seimo nariai kolegai pritarė plodami atsistoję.

LA

LENKŲ KULTŪRININKUI LIETUVOS PILIETYBĖ

Lietuvos Prezidentas lenkų kultūrininkui Jerzy Giedroyc išimties tvarka suteikė Lietuvos pilietybę. Apie tai sužinojęs, Jerzy Giedroyc laikraščiu "Gazeta Wyborcza" pasakė, kad Lietuva - jo antroji tėvynė. 91 metų Jerzy Giedroyc gimė Baltarusijoje, dabar gyvena Paryžiuje. Jis yra ten lenkų kalba leidžiamo žurnalo (nukelta į 5 psl.)

Šalia bajorų atgimsta ir valkatų luomas

Arūnas Dambrauskas

Petras Blusius svajoja bent porai savaičių atsidurti ligoninėje ir reguliariai valgyti kotletus su grikių koše. Tačiau medikai P. Blusiaus kratosi ir nenori šio pageltusio žmogelio guldyti į baltus patalus. Todėl jis slankioja Šančių gatvėmis tarsi sužeistas žvėrelis ir suteikia padoriems gyventojams daug nepatogumų. Kitaip tariant, P. Blusius yra valkata. Kaip "Kauno dienos" reporteriui sakė paskirstymo punkto darbuotojai, neseniai panaikinus atitinkamus Baudžiamojo ir Administracinio kodeksų straipsnius, valkatavimas Lietuvoje tapo legalia "veikla". Dabar už tai nebūdinga, tad valkatos turėtų tapti tokia pat savaime suprantama kapitalistinės visuomenės dalimi, kaip ir bankininkai, milijonieriai ar vėl savo teises atgaunantys bajorai.

Miega savo irštvoje

Šančių valkatėlę Petrą Blusį aplinkiniai gyventojai vadina Petiūnia arba Pietka. Jis yra liesas, pageltęs, beveik be dantų. Ant nuogo kūno - moksleiviškas švarkelis. Avi tokiais pat moksleiviškais guminiiais sportbačiais ir dėvi sportines kelnės. Šią vasarą jis dažniausiai nakvodavo žolėje šalia šiukšlynų. Pasiklojęs drobinį maišą suaudžia beveik iki vidudienio. Aplinkui mėtosi apgraužti kauliukai, ir visa tai primaena užguito žvėriuko irštva. Kaip sakė aplinkiniai gyventojai, nors P. Blusius ir žlugęs žmogus, tačiau niekam pikto dar nėra padaręs. "Kartais pakeiksnoja, kai būna girtas. Agresyvas netaisytas", - pasakojo Kranto alėjos gyventojas Aurelija Cvirkienė. Ji stengiasi prižiūrėti P. Blusį ir nėra visiškai abejinga jo likimui.

Kartais šlaistosi nuogas

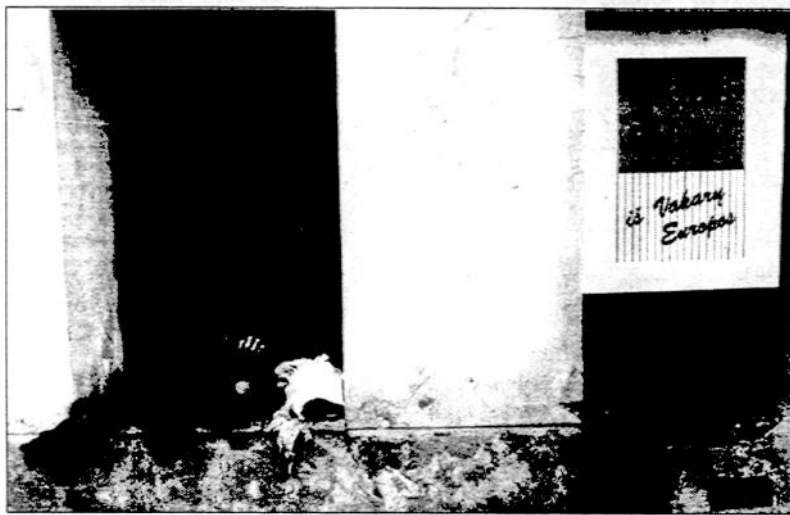
A. Cvirkienė prieš penkerius metus su P. Blusiumi apsikeitė kambariais. P. Blusius persikėlė iš dviejų kambarių į vieno kambario butuką. Dabar butukas tapo savotišku gyvenimo dugno simboliu. Pasiteiravome P. Blusiaus, kodėl jis nemiega po savo stogu. "Ai, turiu tokį kvartierantą, jis mane naktį išvaro. Tai kur aš eisiu..." Kaimynai yra matę P. Blusį iš kambario išvarytą nuogą. "Ka su juo ten daro?" - spėliojo žmonės. Kaip pavyko sužinoti, P. Blusius "kvartierantas" - iš kalejimo prieš keletą mėnesių grįžęs Antanas. Dabar jis irgi išsiliejo į valkatų luomą. Paklausus, ar tas Antanas neskriaudžia, P. Blusius atsakė: "Kartais ir ragus užvažiuoja ir viskas..." P. Blusį geriau pažįstanti A. Cvirkienė sakė, kad jis iš tų žmonių, kuriuos visi skriaudžia. Jei koks valkata neturi kur miegoti, ateina ir išvaro Petiūnią lauk...

Savo kambariuką šildosi padangomis

Nors P. Blusius nėra agresyvus ir įžūlus valkata, tačiau šio rajono gyventojai pagrįstai baiminasi, kad jis aplinkiniams gali prišaukti didelę nelaimę. Labiausiai bijomasi ugnies. Kai būna vėsesnės naktys, savo kambariuką P. Blusius ir jo "bičiuliai" šildosi padangomis, plastmasėmis ir visokiausiais skudurais. Pasak ugniagesių, jei valkatos šiame kambarėlyje sukeltų gaisrą, gali supleskėti daug aplinkinių namų, kurių dauguma seni ir mediniai. Praėjusiais metais buvo užsiliepsnojęs P. Blusiaus gultas. Greitai atlekė ugniagesiai, tačiau ugnį sugebėjo užgesinti kaimynai. Jie visada yra pasiruošę tokiam atvejui, nes žino, kad nevaldomi valkatos bet kada jų namus gali paleisti vėjais...

Devyniasdešimtmetė gyvena tarsi pekloje

Namukas, kuriame P. Blusius turi kambarį, pastatytas 1885 metais. Čia savo butuką turi ir devyniasdešimtmetė invalidė Zofija Mikalauskienė. Močiutė šiaip ne taip vaikščioja pasirasčiuodama dviem lazdelėmis. Ji prižiūri giminės, todėl už P. Blusiaus sienos esantis Z. Mikalauskienės kambariukas tvarkingas ir netgi jaukus. Nuo 1935 metų čia gyvenanti Z. Mikalauskienė neprisimena tokių neramių die-

Tokie vaizdai miestų gatvėse jau tampa įprastiniais.

V. Kapočiaus nuotr.

nų kaip dabar. "Jėzau, Jėzau, miegu ir vis uodžiu orą, kad jie mane nesudegintų", - sakė močiutė. Anot jos, P. Blusius nėra labai pavojingas valkata. Nerimą kelia čia besilankantis padūgnės. Visą reikia akyiai saugoti. Jei neapsižiūrėsi, gali dingti bulvės, indai, rūbai. Neseniai iš Z. Mikalauskienės priebučio prapuolė veidrodis. "Pasikurdžiau policijai, o jie man sako: užsirašinkit ir ramiai sėdėkit. Nejaugi aš nusipelniau tokio įkalinimo", - guodėsi užtarimo nerandanti močiutė.

"Kai keitimės butais ir aš pasikeičiau vieną kambarį į du, pažadėjau Petrą maitinti, parūpinti rūbų, - pasakojo netoliese gyvenanti A. Cvirkienė. - Kai tik jis ateina, duodu valgyti, gauna aprangos: dabar jis riešioja mano vyresniojo sūnaus rūbus." Ir pats P. Blusius aiškino, kad aplinkiniai žmonės jam padeda maistu. "Tačiau iš darų ir šiltnamių aš nieko nevagiu, tegul nesako", - pridūrė jis. Anot A. Cvirkienės, Šančiuose besibastantis valkatos visiems pridaro daug žalos: supjausto ir išvagia šiltnamius, nuniokoja daržus. Sesute ligoninėje dirbanti A. Cvirkienė sako: "P. Blusius labai paliėges, sulysęs, pageltęs. Aišku, kad jam reiktų ligoninės. Bet jo niekas neima. Jei paguldys, užkalturnėm jo butuko langus, pasaugotume, kol vargšas bent kiek atsigautų." "Aš pats užsikalciau, kad tik paguldysiu", - įsiterpė P. Blusius. Jis, beje, stebėtinai gajus. Kartą žmonės rado P. Blusį baisiai sumuštą. Atrodė, kad mirs, tačiau po poros dienų jis jau stovėjo ant kojų.

Gyvena ne šia diena, bent 45 minutes į priekį...

Ne kartą teko girdėti, kad valkatos - tai visiškai beviltiški žmonės. Atseit jie gyvena ne šia diena, bet šia minute. Kai gauna išgerti, i gyvenimą žvilgteli plačiau - bent 45 minutes į priekį... Nėra jokių abejonių, kad tokių žmonių Lietuvoje daugėja. Dauguma jų, kaip ir P. Blusius, neturi paso. Panemunės-Šančių nuovados policininkai pasakojo, kad neseniai gyventojai pranešė apie besiviliojančią girtą motiną, šalia kurios verkė jos ketverių metų vaikas. Motina atsidūrė blaivykloje, o vaikas priglaudė gyventojai. Kita dieną nuovados atėjusi moteriškė jau buvo blaivų ir reika-

lavo savo vaiko. Teko atiduoti, nors nepaėjus nė 45 minutėms, moteriškė vėl gali pasigerti ir visiškai užmiršti, kad yra motina.

Valkatų gretas papildo darbininkija

Kaip papasakojo Panemunės-Šančių nuovados komisaras inspektorius R. Kaminskas, sunku net apytiksliai pasakyti, kiek šiame rajone yra valkataujančių žmonių, nes tai gana aktyviai migruojanti publika. Tarp jų didelis mirtingumas, be to, ši luomą nuolatos papildo nauji

riai, priekabautojai, girtuokliai ir kt.), neturintys lėšų sumokėti baudas. Už dvidešimties litų dydžio nesumokėtą baudą skiriamas 1 para arešto. Tokiems žmonėms net įrengtos dvi papildomos kameros išblaivinimo įstaigoje.

P. Blusiaus perspektyvos - niūrios

Panemunės-Šančių nuovadoje laikomoje kartotekoje jokių duomenų apie P. Blusį nėra. Labai dažnai keičiasi Kranto alėjos rajoną prižiūrintys įgaliotiniai, todėl apie kažkokią valkatų kontrolę neverta net šnekėti. Jie dažnai jaučiasi laisvi ir nebaudžiami. Atsidūrę už įprasto gyvenimo ribų, net negalvoja paklusti bent elementariams padoraus gyvenimo taisyklėms. Todėl aplinkiniams jie tampa ypač pavojingi: gali apvogti, gali padegti, gali... Tačiau P. Blusius ant aplinkinių nėra labai įniršęs, jis tik pyksta ant Antano, kuris jį naktį išvaro iš kambariuko ir "užvažiuoja į ragus"... Ir vis dėlto didžiausia Blusiaus svajonė - ne ligoninė, bet senelių prieglauda. Iki 60 metų jam dar liko atsuoni

degradavę asmenys. Neretai tai būna iš bankrutavusių arba reorganizuotų gamyklų bei įstaigų atleisti darbininkai. Antai, prieš keletą dienų šalia Nemuno buvo sulaukyti trys triukšmą keliantys valkatos. Jie čia vaišinosi odeloniu. Lėbautojus atvežus į nuovadą, paaiškėjo, kad visi jie buvę Kauno "Energoremonta" darbininkai, dabar neturintys nei gyvenamosios vietos, nei pasų.

Valkatų nėra kur dėti

Praėjusiais metais Savivaldybės policija ir Viešosios policijos patulinės tarnybos pareigūnai įvairiam laikui buvo areštavę 209 valkataujančius žmones. Per šiuo metų septynis mėnesius tokių sulaukyta jau 251. Paprastai

DARBININKA laiskai pasiekia ir elektroniniu paštu (E-mail):

JKeleras@aol.com

Vargingiausi Lietuvos žmonės neretai papildo "šiukšlynų gyventojų" gretas. Baisiausia, kad šiai kategorijai žmonių dažnai priklauso ir nepilnamečiai vaikai.

V. Kapočiaus nuotr.

paskirstymo punkto jie laikomi 30 dienų. Nakvynės namai tokių žmonių nepriima. Kaip sakė paskirstymo punkto darbuotojai, dabar jau valkatų nepriima ir paskirstymo punktai. Panaikinus atitinkamus Baudžiamojo ir Administracinio kodeksų straipsnius, valkataujančius žmones nelaikomi tvarkos pažeidėjais. Dabar paskirstymo punktus užkimšo smulkūs Administracinio kodekso pažeidėjai (triukšmada-

Vakarų investuotojai domisi Lietuvos bei Latvijos biržomis

"Latvijoje geriausia investuoti į trumpalaikius vertybinius popierius, tuo tarpu patraukliausia investicija Lietuvoje - vidutinės trukmės vertybiniai popieriai", - tvirtina Estijos "Tallinna Pank" ekspertas Sander Danil. Ekspertas (mukelta į 4 psi.)

Porceliano klasika ir avangardas

M. Žilinsko dailės galerijoje atidaryta aštuntojo tarptautinio kaulinio porceliano simpoziumo "Idėja" paroda.

Ji, kaip ir pats simpoziumas, visą rugpjūtį vykęs "Jiesios" dailiosios keramikos bendrovėje, šiemet vadinas "Mes gyvenam prie Baltijos". Keramikai iš Lietuvos, Latvijos, Estijos ir JAV parodoje eksponuoja po kelias "jūrinės" kompozicijas, paskui liksančias M. K. Čiurlionio dailės muziejaus fonduose bei "Jiesios" kolekcijoje. Kasmet simpoziumas vis tolsta nuo tradicinės porceliano traktuotės formos ir temos eksperimentų

linkui. Šiuometinėje parodoje ypač gausu ironijos, šmaikščių citatų ir smagių eksperimentų. Nenuostabu, trečdalis simpoziumo dalyvių - jauni kūrėjai. Yra ir porceliano klasikos gerbėjų, savo kūriniais atsveriančių jaunimo šeliones. Taigi parodoje karaliauja pusiausvyra, priimtina įvairaus skonio žiūrovui.

Žilvinė Petrauskaitė
KD

Paremdami lietuvišką spaudą, Jūs remiate lietuvių Amerikoje

GALCHUS & GORDON, advokatai, patarnauja sekančiuose teisiniuose reikaluose: nelaimingi atsitikimai, nekilnojamas turtas, imigracija, DWI and all criminal. Virš 20 metų patirtis. Parūpinamas lietuvių k. vertėjas. Konsultacija nemokamai. Galchus & Gordon, 39-07 Bell Blvd., Bayside, NY 11361. Tel.: 718 229-2629.

JONAS V. STRIMAITIS, advokatas, patarnauja teisiniuose ir imigraciniuose reikaluose. Advokatas kalba ir lietuviškai. 134 West St., Simsbury, CT 06070. Tel. (860) 651-0261.

SHALINS FUNERAL HOME, Inc., 84-02 Jamaica Ave. (prie Forest P'way St.), Woodhaven, N.Y. 11421. Suteikia garbingas laido tuves. Koplyčios parūpinamos visose miesto dalyse. Tel. 296-2244.

BUYUS FUNERAL HOME. Mario Teixeira, Jr. laido tuvių direktorius, Newark office: 426 Lafayette St. (Cor. Wilson Ave.). Tel. 344-5172. Paruošiamos garbingos laido tuves. Modernios koplyčios, oras šaldomas. Daug vietos automobiliams pastatyti.

JUOZO ANDRIUŠIO Real Estate, namų pardavimas, visų rūšių apdraudimai, Income Tax pildymas. Istaiga veikia naujoji vietoje - OHLERT-RUGGIERE, Inc., 89-11 Jamaica Ave., Woodhaven, NY. Tel. 847-2323 (namų tel. 847-4477). Istaigoj kreipiantis paminėti, kad esate ar norite būti J. Andriušio klientais.

VYTAUTAS BELECKAS IR SŪNUS JONAS, sav. Winter Garden Tavern, 1883 Madison St., Ridgewood, NY 11227. Tel. 821-6440. Salė vestuvėms ir kt. pramogoms. Be to, duodami polaidotuviniai pietūs. Pirmos rūšies lietuviškas maistas prieinama kaina.

SIDABRINIO VARPO KEPYKLA - Silver Bell Baking Co. Lietuviška ir europietiška duona ir pyragai, šventėms, vestuvėms bei pokyliams tortai. Dalia Radžiūnas, sav. - 43-04 Junction Blvd., Corona, Queens, NY 11368. Tel. 779-5156.

LAISVĖS ŽIBURIO radijas girdimas sekmadieniais 9 val. ryto iš KDM stoties 1380 AM. Romas Kezys, 217-25 54th Ave., Bayside, NY 11364. Tel. 718 229-9134 arba 718 428-4552. Fax 718 423-3979.

Lietuvos Krikščionišką DEMOKRATIJA ir jos spaudą paremkime dabar: pinigais, Unitrust, testamentais.

-Tax Exempt #36-2927289-

per: Pope Leo XIII Literary Fund, Inc. 9050 Troy Avenue Evergreen Park, IL, 60642

Fax/Tel. 708-636-9562 Klauskite informacijų

LIETUVIŠKO STILIAUS PAMINKLAI SUKURIAMI IR NEMOKAMAI PRISTATOMI I VISAS KAPINES NEW YORK, NEW JERSEY IR CONNECTICUT VALSTIJOSE. ISTAIGA PRIE ŠV. JONO KAPINIU.

Fasolino MEMORIALS

66 - 86 80 ST. MIDDLE VILLAGE, QUEENS N.Y. 11379
PHONES (718) 326 - 1282; 326-3150
- TAI MŪSU VIENINTĖ VIETA -
- GAUSI PARODŲ SALĖ -

KVEČAS
JONAS
1933 + 1976

VYTIS KELIONIŲ IR TURIZMO AGENTŪRA

✂ LĖKTUVAI
✂ LAIVAI (CRUISES)
✂ TRAUKINIAI (AMTRAK)
✂ AUTOBUSAI
✂ NUOMOJAMOS MAŠINOS
✂ VIEŠBUČIAI
✂ IDOMIŲ VIETŲ LANKYMAS
GRUPINĖS KELIONĖS Į LIETUVĄ
MOKĖTI GALIMA VISOMIS KREDITO KORTELEMIS
JOKIO EKSTRA MOKESČIO UŽ PATARNAVIMĄ
PILNAI APDRAUSTA IR AKREDITUOTA AGENTŪRA
VYTIS INTERNATIONAL TRAVEL SERVICE
40-24 235 Street, DOUGLSTON, N. Y. 11363
TEL.: 718 423 - 6161, 1 - 800 - 77 - VYTIS
FAX 718 423 - 3979

DARBININKASThe Lithuanian Weekly
Published by Franciscan Fathers341 HIGHLAND BLVD.
BROOKLYN, NY 11207Editorial Office 718-827-1352
Business Office 718-827-1351
FAX 718-827-2964Publication No. USPS 148-360
ISSN 0011-6637Periodicals postage paid at Brooklyn, NY, Post Office
Subscription per year \$30.00. Single copy \$1.00.
Published Weekly except 2nd and 3rd week in JulyPOSTMASTER: Send Address Change to:
DARBININKAS, 341 Highland Blvd., Brooklyn, NY 11207
— Redaguojama REDAKCINĖ KOMISIJA —**Eikite ir skelbkite...**

Eiti ir skelbti Kristaus mokslą nėra tik paraginimas, bet ipareigojimas. Apaštalai tą pareigą vykdė kaip savo gyvenimo giliausią įprasmimą. Šv. Povilas yra rašęs, kad jam būtų Vargas Evangelijos neskelbti. Pirmieji krikščionys, priėmę Kristaus mokslą, laikėsi jo taip tvirtai ir nuosekliai, tuo pačiu apaštalaudami pagoniškoje aplinkumoje, kad romėnams rodėsi nepaprasto kilnumo ir taurumo žmonės: homines sancti - šventi žmonės. Tuo vardu buvo vadinami dori, teisingi ir tikra prasme žmogiški asmenys. Jie švietė kaip žibintai tarp minios, kuri teieškojo gyvenimo malonumų ir žaismo, netikėdama, kad po mirties dar kas būtų. Atkalbėti tokius žmones nuo gyvenimo pomėgių, kurie buvo juos apraizgę nuo mažų dienų, ir nukreipti į Priskelimą nebuvo lengva misija. Ji reikalavo net kraujo aukos, kad būtų patikėta, kad žmogus nemiršta dėl nieko, kaip erelis negaudo musių.

Krikščionių misija nesibaigė nė šiandien ir niekada nesibaigs, nes į Kristaus vienuogyną buvo kviesi darbininkai ir paskutinę valandą. Tie, kurie stovėjo aikštėje ir sakėsi, kad jų niekas nepasamdęs. Simboliškai tai reiškia ne tik laiką arba amžių pabaigą, kurios niekas nežino ir kuri ateis kaip vagis, bet ir kiekvieną asmenį, o ypač krikščionį. Niekas iš krikščionių negali sakyti ir negalės pasiteisinti, kad jis nebuvo "pasamdymas". Krikščionių tikėjimas ir vardas kiekvieną ipareigoja apaštalauti savo gyvenimo pavyzdžiu ir darbu. Toji pareiga yra labai aiškiai pabrėžta daugelyje Evangelijos vietų, ir kas Kristaus Evangeliją priima, drauge priima ir išipareigojimą būti Jo mokslo skleidėju.

Mūsų laikais misijų laukas tebėra dar labai platus, nors vargu berastum tokį žemės kampelį, kur Evangelijos sėkla dar nebūtų kritusi. Keturioliktą amžiaus pabaigoje visa Europa buvo jau krikščioniška. Per sekančius tris šimtmečius pasiektos visos naujai aptiktos žemės Azijoje, Amerikoje ir Afrikoje. Devyniolikame ir dvidešimtame amžiuje nebeliko krašto, kurio krikščionys nebuvo pasiekę, nors ir ne visur buvo priimti arba jų darbui sudarytos įmanomos sąlygos. Vis dėlto dabar skaičiuojama, kad tik tai katalikų kunigų misijose dirba 30,000 su viršum, brolių per 10,000, seserų 70,000 su viršum ir pasauliečių per 200,000. Tarp jų yra didelis procentas vietinių žmonių. Tas misijų darbas dirbamas daugiausiai vienuolių ir remiamas misijų draugijų, o taip pat viso pasaulio katalikų aukomis. Amerika kasmet suaukoko per 20 milijonų dolerių vien tik katalikų misijoms, neskaitant protestantų. Bet lėšų reikalinga žymiai daugiau, negu jų gaunama.

Misijų sekmadienis, skiriamas kiekvieną rudenį parapijose aukoms rinkti, yra gera proga prisiminti krikščionišką pareigą - remti Kristaus mokslo sklaidimą pasaulyje. Jei yra asmeniškai pareiga pirmiausiai savo aplinkoje apaštalauti, tai neužmirština ir visuotinė krikščionių pareiga padėti Evangelijai skleisti visame pasaulyje. Vienu ar kitu būdu privalu nepalikti aikštėje, lyg niekas neragintų. Paraginimas seniai yra, telieka jį vykdyti. Kas negali tai atlikti kurio kitu būdu, teatlieka bent nedidelė auka.

Misionieriai, visa gyvenimą ar dalį savo amžiaus metų uoliai aukodami Kristaus gerosios naujienos skelbimui, aukoja savo jėgas. Dažnai ir kraują tenka pralieti. Per paskutiniuosius 20 metų net 280 misionierių žuvo kankinių mirtimi. Ar mes neprisidėsime bent mums įmanoma maldos ir aukos talka?

KRISTAUS MAGNA CHARTA

Kun. dr. Kornelijus Bučmys

(Pabaiga. Pradžia Nr. 35)

Išblaškytas gyvenimas, neturėjimas laiko galvoti, todėl visiškai negalvojimas, nutolina žmogų nuo gyvenimo prasmės ir jo įprasminimo ieškojimo. Tačiau rimtai įsitikinęs ir Dievą mylįs asmuo nepasiduoda apgaulei iš šalies ir siekia aukščiau. Tas teisybės, šventumo troškimas didis, nes juk alkis ir troškulys - labai didelės jėgos. Kaip tik tokios rūšies uolumą išganytojas rekomenduoja ir teisybės bei šventumo siekime. Psalmistas mini: "Kaip elnis veržiasi prie šaltinio vandens, taip mano siela prie tavęs, Viešpatie". Pats išganytojas primena: "Mano maištas tai daryti valią to, kurs yra mane siuntęs".

Gėris negali užsidaryti savyje, bet išsilieja. Iš širdies pilnumo lūpos kalba. Tikintis ir tikrai mylįs Dievą nepajėgia tai užgniaužti savyje, bet meilės kibirkštis uždega ir kitų žmonių širdis. Sielų patraukimas prie Kristaus nėra paremtas propagandos pui-kybe, bet vien tikėjimo troškimu. Apaštalaujas trokšta kitus priartinti prie Viešpaties visai kitais sumetimais negu prekybininkas padidinti klientų skaičių. Pirklys didina savo turtą, o apaštalaujas - kitų laimę. Krikščioniška siela - apaštalaiška iš savo esmės - trokštanti ir kitus pritraukti prie tikrosios Tiesos, Gėrio ir Meilės, kuri yra Dievas.

Teoriškai sutikime, kad šalia minimalios Bažnyčios struktūros būtų tik vienas asmuo pasaulyje, kurs tikėtų Kristų, priimtų Komunią, pripažintų Petro primatą, klausytų šv. Mišų. Jei per vienerius metus jis atverstų tik vieną netikėlį, metų gale būtų jau du tikintieji. Jei antrais metais abu atverstų vėl po vieną - jau būtų keturi, trečių metų gale jau aštuoni. Kiek susirinktų prie Komunijos stalo po 30 metų? Gi 1 milijonas, 73 milijonai, 741,824 asmenys! Ir tai tik per 30 metų apaštalavimo! Tai didi ir sukrečianti mintis, akivaizdžiai primenanti kiek esame atsiliekę Kristaus meilės ir Jo pažinimo skelbime. Tik šiek tiek apsižvalgus, pastebėsime, kiek progų atsirastų gal net savo šeimoje, kaimynų ir bendradarbių tarpe savo pavyzdžiu ir žodžiu skleisti tą Dievo karalystę, priartinti kitus prie

Kristaus.

Kaip jungiasi Dievo ir artimo meilės įstatymai, taip jungiasi ir šie du palaiminimai: "Palaiminti, kurie alksta ir trokšta teisybės" ir "Palaiminti gailestingieji, nes

reikės! Pastebėdami gyvenimo išsiblaškimus, neisigilinimą į savo darbą ar pašaukimą, įvairiose progose tik savo garbės ieškojimą, prasilenkimą su Dievo ir artimo meilės konkrečiu vykdymu, kartu su psalmistu šauksime: "Iš gilumos šaukiuosi į Tave,

Viešpatie. Jei Tu laikysi nusikaltimus atmintyje, Viešpatie, kas išlaikys?"

Tik suprasdami, kad patys esame gailestingumo reikalingi, būsim ir kitiems gailestingi, o tuo pačiu užsitarnausime ir Kristaus pažadėtą palaiminimą: "Palaiminti gailestingieji, nes jie laimės gailestingumo".

"Palaiminti nesuteptos širdies, nes jie matys Dievą". Kai kas

pritaiko šį palaiminimą tik žmogaus kūno skaistumui, lyg kūno skaistumas būtų pats svarbiausias dalykas dvasios gyvenime, kovose ir laimėjimuose. Svarbu vispusiškas skaistumas. Skaisti širdis apsaugo ir kūną nuo susitepimo. Juk yra žmonių, kurių kūnas nepalietas, bet

kurių širdis nesiliauja gimdžiusi piktas, kerštingas mintis. Vien tik kūno svarumas yra dar mažas laimėjimas, jei širdis nedora, jei joje gyvas sugedimo vėžys. Šis palaiminimas tik prasideda su kūno skaistyste, vesdamas prie paties svarbiausio dalyko, būtent, skaisčios, mylinčios ir pasiaukojančios širdies.

Sunku kalbėti apie kūno skaistybę, kai kasdieniniame gyvenime randama tiek priešiško nusistatymo. Pasitaiko išgirsti sakant: "Dėl skaistybės galėjo jaudintis šv. Cecilija ar šv. Agnietė, bet tie laikai jau praėjo. Tai atgyvenęs reikalas." Ar iš tikro? Sovietų Sąjungoje milijonai žmonių gyveno pavergti arti 75 metų ir kasdien jiems buvo įrodinėjama, kad jie laimingiausi piliečiai pasaulyje, bet dėl to vergija netapo laisve, dėl to laisvė nepasidarė atgyvenęs ir nereikalingas dalykas. Teko girdėti sakant, kad "meilė yra akla". Kristus gi yra kitokios nuomonės, nes jo palaiminimas užtikrina, kad nesutep-

tos širdies matys, ir ne bet ką matys, o patį Dievą!

"Palaiminti taikieji, nes juos vadins Dievo vaikais". Taikieji - laimėję taiką ir ramybę su savi-mi savo sąžinėje, o taip pat ir su Dievu bei savo artimu, taiką savo buvimu ir veikimu skleidžią visur ir ją palaiką.

Viešame gyvenime apie taiką labiausiai kalba tie, kurie ją drumsčia. Abiejose pusėse kalbama apie taiką, bet nepabrėžiama, kad svarbu teisinga taika. Įvykusios tarptautinės neteisybės praleidžiamos ir neprisi-menamos neva taikos gerovei. Palikus neatitaisytą neteisybę, taika lieka tik tariamoji taika, laikina apgavystė. Užkulisuose kunkuliuoja neapykanta, ieško tik progos prasiveržti. Taika bet kuria kaina - nedieviška taika - tai namo statyba ant smėlio. Klaidinga pasaulio taika, paremta savimeile sukils prieš tikinčiųjų taiką, paremtą sąžine ir meile.

Palaiminti taikieji, jei įmanoma taiką išlaikyti Kristaus mokslo šviesoje. Priešingu atveju, geriau būti persekiojamam, negu eiti į kompromisą su sąžine. Ir tikrai: "Palaiminti, kurie persekiojami dėl teisybės, nes jų dangaus karalystė". Šv. Mato evangelijoje dar papildoma: "Palaiminti, kai jums piktžodžiauja ir persekioja jus, ir meluodami sako visa piktą prieš jus dėl manęs". Šis palaiminimas trumpu žodžiu atpasakoja persekiojamo žmogaus istoriją nuo Abelio iki kard. Mindzenty, nuo Egipto žydų vergijos iki Bažnyčiai ir tikėjimui ištikimų lietuvių išvežimo į Sibiro koncentracijos lagerius.

Visus persekiojimus lydėjo ir tebelydą du elementai: idealas ir prieš idealą kovojanti jėga. Prieš idealą - dorą ir tikėjimą - kovojanti jėga įvairuoja: ar tai bus kumštis, kalavijas, degantis laužas, arenos liūtai, kalėjimas, šmeižtų propaganda, sarkazmo audra, Sibiro tundros. Šventiesiems teko kentėti persekiojimus, būti nesuprastais, įtarinėjamais, apšmeižiamais. Pav., šv. Joną Bosco vežė į beprotnamį, prieš šv. Joną Vianey rinko parašus norint jį atstatyti iš pareigų, šv. Joną nuo Kryžiaus patys vienuoliai uždarė į kalėjimą. Šventieji suprato išganytojo mintį: "Mane persekiojo ir jus persekios".

Krikščionybė yra persekiojama, nes ji prieštarauja nedoriesiems, jos dėsniui prieštarauja pasaul-

(nukelta į 4 psl.)

Kristaus kančia.

jie laimės gailestingumo".

Gailestingas yra tas, kurs palenkia savo širdį prie kenčiančio, kuris dalinasi kito kančia, kuris stengiasi kito žmogaus kūno ar dvasios skurdą palengvinti.

Būti gailestingumui, tai pirmiausia neteisti: "Neteiskite, kad nebūtumėte teisiami". Daug gerio galima rasti ir blogiausiuose asmenyse, o tačiau daug blogio užtinkama ir geriausiuose. Būti gailestingumui - tai pamiršti ir atleisti ižeidimą ir skriaudą. Pirmam ištiesti ranką susitaikymui: "Tegu saulė nenusileidžia ant jūsų rūstybės". Būti gailestingumui - tai duoti plačiausia prasme gera užuojautos patiprinantį žodį kenčiančiam, medžiaginę pagalbą vargšančiam. Labdarybės darbai taikomi ir kūnui ir sielai - iš katekizmo juos išmokom, bet ar pritaikom gyvenime?

Penktasis palaiminimas į gailestingumą ragina tuo pažadu, kad ir mūsų bus pasigailėta gyvenimo atskaitomybės dieną. O tada to gailestingumo mums taip

Bolševikų invazija ir liaudies vyriausybė

Vincas Krėvė

9

Nepatyręs diplomatinės sukybės, tuo metu patikėjęs Molotovo žodžiais ir net buvau apsidžiaugęs. Maniau, kad nuoširdžiai ir atvirai besikalbėdamas, išaiškinsiu daugel nesusipratimų ir daugiau laimėsiu, negu galima buvo tikėtis. Nesuabejojau Molotovo pareiškimo nuoširdumu. Tik vėliau supratau, kad gudrus ir suktas diplomatas turėjo visai ką kita galvoje.

Mes nuoširdžiai norėjome susitarti su anglų, prancūzų ir lenkų vyriausybėmis dėl bendro veikimo užkirsti kelią vokiečių ekspansijai ir išvengti karo grėsmės, bet mums nepasisekė susitarti ne dėl mūsų kaltės, - tęsė lietuvių Molotovas. - Iš mūsų buvo pareikalauta garantuoti lenkų rytų sienas, nors dabartiniai sąjungininkai turėjo žinoti, kad tos sienos buvo mums primestos taikos sutartimi Rygoje. Mūsų padėtis tuomet buvo tokia, jog turėjome sutikti su visomis sąlygomis, kurios mums buvo padikuotos. Iš mūsų reikavo taipogi garantuoti Rumunijos rytų sienas, nors žinojo, kad mes nesame atsižadėję ir ateityje nemanėme atsižadėti Besarabijos. Be to, lenkų vyriausybė rodė didžiausią nepasitikėjimą mumis. Ji nesutiko praleisti mūsų ginkluotų pajėgų per savo kraštą net tuo atveju, jei vokiečių vyriausybė pradėtų karą ir mes būtume priversti prisidėti prie Vakarų Europos kovos su vokiečių ekspansija.

Kuris tokiomis aplinkybėmis galėjo būti susitarimas? - tęsė Molotovas. - Matydami, kad susitarimas nėra galimas, buvome priversti ieškoti kitur garantijų, kad, pasilikę vieną, nebūsime puolami. Tokia garantija buvo mums pasiūlyta vokiečių vyriausybės dar anksčiau, negu prasidėjo pasikalbėjimai su anglais, prancūzais ir lenkais, bet į ją mes nebuvo kreipę dėmesio. Dabar matydami, kad iš mūsų derybų su trimis sąjungininkais nieko neišeina ir išeiti negali, atnaujinome pasitarimus su vokiečių vyriausybe, kuri pasirodė mums labai palanki ir nuolaidi ir sutiko patenkinti visus

mūsų pageidavimus. Nors pasiekėme susitarimo ir sudarėme su vokiečių vyriausybe neapuluomą sutartį, bet gerai supratome, kad vokiečiais negalima pasitikėti, todėl atsargos dėlai turėjome imtis kitų dar priemonių savo saugumui sustiprinti. Bendrų sienų tuomet su Vokietija neturėjome. Vadinasi, norėdama mus pulti, ji pasirinkti kelią per Lietuvą. Nuoširdžiai norėjome bendradarbiauti su Lietuvos vyriausybe, sustiprinti mūsų krašto pajėgumą.

Mes visuomet turėdavome geriausių norų Lietuvos atžvilgiu, visuomet tarptautinėje plotmėje rėmėm jos reikalus, visur ir visais atvejais palaikėme ją, kaip tikri ir nuoširdūs draugai. Savo draugiškumą įrodėme grąžindami jums Vilnių, seną Lietuvos sostinę, - kalbėjo Molotovas. - Kaip viena iš priemonių buvo mūsų patarimas Lietuvos vyriausybei sudaryti glaudžią sąjungą su Pabaltijo valstybėmis, kad tuo būdu ji sustiprintų savo atsparumą galimai iš vokiečių pusės agresijai. Mes panaudojome savo įtaką, kad Latvijos ir Estijos vyriausybės tokiai sąjungai nesipriešintų. Bet mums teko greitai apsisviti. Nors Smetona nekvailas žmogus, bet prietarų samanomis apžėlęs, nesiorientavo susidėjusioje padėtyje, nesušvelnino savo režimo. Jis nesuprato net tokio paprasto dalyko, kad negalima su mumis palaikyti draugiškumo ir tuo pačiu metu persekioti viską, kas atsiduoda rusų kultūra, persekioti visus tuos, kurie rodė mums nors mažiausio palankumo. Dar blogiau, mums teko greitai įsitikinti, kad sudarytas mūsų iniciatyva Pabaltijo valstybių blokas krūpsta į vokiečių pusę. Iš gerai informuotų šaltinių patyrėme, kad Pabaltijo valstybių delegatai, suvažinę į Rygą, turėjo pasitarimus, kurių metu buvo nutarta griežtai laikytis prieš mus kovoti su mūsų tuose kraštuose įtaka ir ieškoti glaudesnio bendradarbiavimo su vokiečiais. Jūsų atstovas Berlyne, Smetonos pavedamas, pradėjo derybas su vokiečių vyriausybe dėl susitarimo, nukreipto prieš mus.

Vokiečiai parodė čia mums tikrą savo veidą, - sakė Molotovas, - palankiai priėmė Lietuvos vyriausybės pasiūlymą. Tik panorėjo, kad jūsų vyriausybė aiškiai tuo atveju apsispręmė, kaip vokiečių sąjungininkė. Todėl pareikalavo, kad lietuvių kariuomenė tuojau pulktų lenkus ir užimtų Vilnių. Nenuslėpsiu nuo tamstos, kad tuo faktum mes buvome netikėtai užklupti ir labai susirūpinę. Jeigu Lietuva būtų paklausiusi vokiečių vyriausybės reikalavimų ir tuo pačiu pasisakiusi vokiečių sąjungininke, ji būtų tapusi toli į rytus

iškištų vokiečių placdarmu, išiegos punktu karo atveju su mumis. O imtis prieš ją kurių nors priemonių nebūtume galėję, nerizikuodami karu su vokiečiais, ko mes nenorėjome ir nenorime. Lengviau atsidusome tik sužinoję, kad Lietuvos Vyriausybė neišdriso paklausti vokiečių, atsisakė ginkluota ranka užimti Vilnių ir tuo pačiu neteko vokiečių pasitikėjimo. Šio mums pavojingo fakto akivaizdoje turėjome griežtai pakeisti savo nusistatymą tiek vokiečių, tiek Pabaltijo valstybių atžvilgiu ir imtis žygių, kurių nei norėjome, nei buvome numatę. Mus priverstė taip elgtis saugumo sumetimais. Turėjome teisės leisti, kad panaši situacija galėtų vėl pasikartoti. Turėjome dabar daugeliu klausimų nusileisti vokiečiams už jų pasižadėjimą nesikėsinti įtraukti Pabaltijo valstybes į savo įtakos orbitą ir nesikišti į jų vidaus reikalus. Dar daugiau - jie sutiko su tuo, kad Pabaltijo valstybės, vadinasi, Lietuva, Latvija ir Estija, yra išimtinai mūsų įtakos zona ir toje zonoje galime elgtis, kaip mes rasime reikalinga.

Šie nauji susitarimai visgi neišskleidė mūsų nepasitikėjimo vokiečiais ir todėl turėjome sustiprinti šiose valstybėse savo ginkluotą pajėgą, - kalbėjo Molotovas. - Suprantu, kad šis mūsų žygis atrodė jums nemalonas, bet tikėtai man, kad jis daugiau naudingas jums negu mums: mes jus apsaugojam nuo pavojiaus iš vokiečių pusės, nuo jų pastangų įvelti jūsų mažutę valstybę į pasaulinį karą, kuris vis plačiau ima liepsnoti. Tiesa, buvome priversti likviduoti Pabaltijo valstybių sąjungą, bet ne todėl, kad ji buvo nukrypusi netinkama linkme. Ji šiandien jau nereikalinga, - Pabaltijo valstybių savistovumą mes pasiėmėm apsaugoti...

Klausydamas aš negalėjau nusivokti, kokį tikslą turi Molotovas, visa tai dėstydamas. Ar panorėjo paskaityti man Lietuvos ir kitų Pabaltijo valstybių apkaltinimo aktą, ar šiuo savo pasisakymu apdumti akis ir nukreipti dėmesį nuo klausimų, kurie galėjo būti jam nemalonūs?

Ir tikrai, buvau ištrenktas iš vagos ir negalėjau ant greituju susigriebti, kokių būdu nukreipti pasikalbėjimą į man rūpimus klausimus, dėl kurių čion atvykau.

Nesame atsakingi nei už vidaus, nei už užsienio Smetonos politiką, kuria beveik visi Lietuvos gyventojai nebuvo patenkinti, - pradėjau dabar aš kalbėti. - Tik aš asmeniškai imu bijoti, kad greitai

(nukelta į 4 psl.)

■ Gautais pranešimais, talibai puola remiami artilerijos, reaktyviųjų įrenginių, tankų ir aviacijos. Tačiau jiems atakliai pasipriešino Masudo kariuomenė. Mūšiai vyko Guldaro rajone už 20-25 km nuo sostinės. Patyrę daug gyvosios jėgos nuostolių, talibai kol kas nepasiekė pergalės. Šalies šiaurėje Samangano provincijoje generolo Abdulo Maliko kariuomenė neseniai plačiu mastu puolė talibus, kuriems pavyko užimti Taškurgano miestą, priartėti per 25 km nuo Mazari Šarifo miesto. Panaudojusi tankus Maliko kariuomenė privertė talibus atitraukti Taškurgano link.

■ Greitojo traukinio "Baltijos ekspresas" maršrutas Talinas - Ryga - Kaunas - Varšuva dėl nerentabilumo bus panaikintas. Tokį sprendimą pasitarime Estijos mieste Piarnu priėmė Baltijos šalių geležinkelio vadovai. Pasak bendrovės "Estijos geležinkeliai" atstovės spaudai Liinos Riksonės, dėl konkrečios šio sprendimo įsigaliojimo datos kol kas nenutarta. "Mes siūlome lapkričio 1 dieną", sakė ji.

■ Estijos ekonomikos ministerijos atstovų teigimu, laisvosios prekybos sutartis su Rusija gali būti pasirašyta artimiausiu metu.

■ Rusijoje ši mėnesį pradeda funkcionuoti brangakmenių laisvoji rinka. Kiekvienas Rusijos pilietis nuo šiol turi teisę įsigyti sertifikuotus briliantus. Prognozuojama, kad šiemet laisvoje rinkoje Rusijoje bus parduota briliantų už 5 mln. JAV dolerių. Sertifikuotų šlifuočių deimantų pardavimas Rusijoje kitamet gali siekti 25 mln. dolerių.

■ Naujasis Irano užsienio reikalų ministras Kamal Kharrazi pareiškė esąs pasirengęs susitikti su savo kolegomis iš Europos ir aptarti įtemptus dvišalius santykius, kurie paaštrėjo, kai aukščiausieji Irano vadovai davė nurodymą nužudyti keturis kurdų disidentus. Tai buvo įvykdyta 1992 m. Berlyno restorane.

KRISTAUS MAGNA CHARTA

(atkelta iš 3 psl.)

liui, neleidžia užmigti jo sąžinei. Šių laikų tikėjimo persekiojimai tai užmaskuoja melagingai keldami politines bylas. Jie bijo kankinių, įrodančių krikščionybės tiesą. Antra vertus, jei krikščionybė nebebūtų persekiojama, galėtų kilti įtarimas, kad ji jau taip supasaulėjo, prisitaikė prie blogio, kad pasaulio dvasiai

nebebavojinga.

Kristus - tai ženklas, kuriam prieštaraujama, už kurį arba prieš kurį kovojama. Palaiminti, kurie nors ir persekiojami dėl Kristaus, tame persekiojime ištikimai ištvėria, nes žemiškasis gyvenimas greit sutirpsta kaip žvakė, o Kristaus dieviškosios meilės šviesa pasilieka amžinai.

PLB seimo užbaigtuvės su lietuviais Lenkijoje

(Tęsinys. Pradžia Nr. 36)

Šiek tiek apie Seinus

Seinai, išaugę ant Seinos upės kranto, įsikūrė 1522 m., kai karalius Žygimantas Senasis padovanojo gerą plotą Perlamo girios Palenkės vaivada kuni-gaikščiu Jonui Višnioveckui, apsigyvenusiame šioje vietoje. Gyventojų daugumą sudarė lietu-

do daugiau tik po 1863 m. sukilimo. Santykiai tarp lietuvių ir lenkų klierikų iki 1908 m. buvo pakenčiami. Jie pasikeitė, kai kun. Romualdas Jalbžikovskis, tos seminarijos auklėtinis (vėliau tapęs Vilniaus arkivyskupu), paskirtas seminarijos vicedirektoriaus pareigoms, pradėjo drastiškas reformas, nukreiptas prieš

PLB seimo atstovai vaišinasi ūkininko Sigito Udzilo sodyboje Kreivėnų kaime, Punsko valsčiuje. K. Miklo nuotr.

viai iš šiaurės Suvalkijos. 1602 m. buvo pastatyta medinė bažnyčia net su 11 altorių jos viduje. Domininkonai labai rūpinosi ir Seinų miesto augimu. Jie pastatė rotušę, įsteigė aukštesniąją mokyklą, rėmė prekybą ir net leido žydams pasistatyti sinagogą. Po Lietuvos - Lenkijos trečiojo padalinimo 1795 m. Prūsijos valdžia atėmė jų visą turtą, o vėliau net privertė iš Seinų visiškai išsikraustyti.

Gyvenimas vėl pradėjo klestėti, kai 1826 m. Seinai tapo diecezijos sostine ir kai čia buvo įkurta kunigų seminarija, kurios klierikais buvo daugiausiai lietuviai (pvz., 1829 m. buvo 21 lietuvis ir 4 lenkai, o 1835 m. - 31 lietuvis ir tik du lenkai). Ir ta propor-cija tęsėsi ilgokai. Lenkų atsirai-

lietuvius, trukdydamas klierikų tarpe besireiškiantį tautinį lietuvių judėjimą ir drausdamas jiemis skaityti lietuvių spaudą.

Nepaisant visų tu spaudimų, Seinų kunigų seminarija davė didelį įnašą nepriklausomos Lietuvos gyvenimui. Ji pagimdė visą eilę svarbių mūsų tautos vyrų. Visus čia būtų sunku išvardinti - paminėsiu tik kelis. Tai vyskupas Pranas Bučys, prelatas Mykolas Krupavičius, rašytojas Vincas Mykolaitis-Putinas, kun. Antanas Milukas, kun. Motiejus Brun-dzė, kun. Martynas Sidoravičius, kun. Antanas Tatarė, kun. Jonas Totoraitis, kun. Juozas Vailokaitis, kun. Tomas Žilinskas ir t. t.

Nepaprastą vaidmenį nuo 1897 iki 1902 m. suvaidino vyskupas Antanas Baranauskas,

Vokietija persikėlėlius traukia kaip magnetas

Voldemaras Diobaldas

Vokiečių žurnalistas

Kasmet į Vokietiją gali atvykti apie 220,000 vokiečių, gyvenančių kitose šalyse. Iki 1980-ųjų pabaigos į Vokietiją plūdo persikėlėliai iš Lenkijos arba Rumunijos. Šiandien daugiausia tautiečių atvyksta iš buvusios Sovietų Sąjungos respublikų, ypač Rusijos ir Kazachstano. Iš Lietuvos sulaukiama nedaug. Kaip sekasi persikėlėliams, su kokiomis problemomis jie susiduria Vokietijoje? Sunkiausia jiems tikriausiai įveikti kalbos barjerą. Daugelis atvykėlių iš buvusių sovietų respublikų nemoka vokiečių kalbos. Retai galima išgirsti kalbant tarmę, kuria dažniausiai bendrauja senesni žmonės. Be to, daugelis šeimų yra mišrios, t. y. sutuoktinis ar sutuoktinė nėra vokiečiai. Tokių šeimų vaikai paprastai nemoka vokiškai. Todėl laikinojoje stovykloje, kurioje iš pradžių apgyvendinami atvykėliai, daugiausia bendraujama rusiškai. Tačiau beveik kasdien reikia dalyvauti pokalbiuose su vokiečių tarnautojais, tad nori ar ne, reikia pratintis kalbėti vokiškai! Aš mačiau ne vieną imigrantą po tokio pokalbio. Atrodė, lyg jie išėję iš saunos, nuo kaktos žliaugė prakaitas. Nekalbu apie tai, kad jie vokiečių kalba privalo pildyti įvairius dokumentus. Daugelis žmonių supranta savo aplaidumą ir gailisi, kad buvu-

sioje tėvynėje nesimokė vokiečių kalbos. Tiesa, Vokietijoje persikėlėliams vyksta šešių mėnesių kalbos kursai, tačiau tiek laiko kalbai išmokti negana. Todėl asmenys, norintys išvykti į Vokietiją, turi išlaikyti kalbos egzaminą toje šalyje, kur gyvena. Lietuvos vokiečiai tokį egzaminą gali laikyti Vokietijos ambasadoje Vilniuje. Jau buvo keli atvejai, kai dėl kalbos nemokėjimo vėlesnįjį persikėlėliui buvo paprašyti išvykti iš Vokietijos.

Gyvenimas Vakaruose daugelį vilioja kaip pasakų šalis... Deja, pamirštama, kad norint pasiturinti gyventi, reikia daug dirbti. O rasti darbą, ypač neturint specialybės, nemokant kalbos, nėra paprasta. Taigi tenka verstis gaunant pragyvenimo minimumą.

Kiekvienas persikėlėlis paprastai pusę metų gauna išskūrimo pagalbą - 800 Vokietijos markių per mėnesį. Beveik pusę šios sumos reikia pakloti už bendrabučio nuomą. Jei per 6 mėnesius žmogus nesusiranda darbo, suteikiama socialinė parama, kuri sudaro apie 500 Vokietijos markių per mėnesį, ir butpinigiai. Visa tai išmoka Socialinės globos ir rūpybos skyrius. Kartais gaunama pinigų, skirtų baldams, pinigų Kalėdoms, drabužiams ir t. t. Kai kurie persikėlėliai stebisi tuo dosnumu. Girdėjau vieną moterį Berlyne kalbant, kad Vokietija esanti stebuklų šalis. Vokietijos socialinio aprūpinimo tinklas yra vienas geriausių pa-

saulyje, bet reikia suprasti, kad socialinė parama tėra pragyvenimo minimumas, ji duodama, kai žmogus patenka į bėdą.

Ar sunku gauti darbą? Sėkmė daug priklauso nuo profesijos ir amžiaus. Pirmiausia paklausa turi kvalifikuoti specialistai. Labiausiai trūksta statybininkų, kai kurių amatininkų, o sezono metu - viešbučių ir restoranų personalo. Tačiau pat ieškoma slaugytojų ligoninėms ir senelių namams. Bet daug bedarbių yra dirbusių administravimo sferoje, prekyboje. Nėra lengva ir specialistams su aukštojo išsilavinimu, nes jų diplomai VFR dažnai nepripažįstami. Ypatingų problemų iškyla tiems atvykėliams, kurių profesija siejasi su politine sistema, iš kurios jie atvyksta. Pirmiausia ekonomistams, juristams arba mokytojams.

Kai įsikūrimo laikas baigiasi, persikėlėlis gauna asmens liudijimą, vokišką pasą, kitus dokumentus ir įgyja Vokietijos pilietybę. Dažniausiai automatiškai išlieka ir buvusi pilietybė, nes norint jos atsisakyti, reikia įveikti daug biurokratijos slenksčių, be to, buvusios šalies žinybos dažnai už tai reikalauja didelių mokesčių valiuta. Vokietijoje dviguba pilietybė yra leistina, teisingiau, "pakenčiama", o Lietuvoje su nedidelemis išimtimis neleidžiama. Su dviguba pilietyste siejasi ir kitos problemos, pvz., Vokietija negali užsienyje užtikrinti tinkamą persikėlėlio (nukelta į 5 psl.)

paskirtas vadovauti Seinų diecezijai. Vysk. Baranauskas, vietos lietuvių dažnai vadinamas Baronu, poetas - "Anykščių šilelio" autorius, kalbininkas - pirmasis lietuviškos gramatinės terminologijos kūrėjas ir matematikas - skaičių teorijos specialistas, buvo ir aršus kovotojas dėl lietuviškos išlaikymo. Ir jis tai rodė viešai, remdamas bet kokią lietuvių saviveiklą ir skatinamas visus būti lietuviais. Suvalkų trikampio lietuviai nori įamžinti ir tuo pačiu pagerbti vysk. Baranauską paminklu Seinuose. Dėl vietos tam paminklui pastatyti jau kuris laikas vyksta didžiulė kova su lenkų dominuojama Seinų miesto valdyba. Jos siūlomoms vietoms lietuviams yra nepriimtinos, o lietuvių parinktomis vietoms valdyba atsisako duoti leidimą dėl įvairiausių

priežasčių. O labiausiai jai nepriimtinas pats paminklo projektas, paruoštas skulptoriaus prof. G. Jakūbonio. Kuo viskas pasibaigs - dar neaišku.

Vysk. A. Baranauskui mirus, nuo 1902 iki 1910 m. vyskupijai vadovauti nebuvo paskirtas vyskupas. Jai administruoti buvo parinktas prelatas Juozapas Antanavičius, labai pataikaujantis lenkų interesams. Padėtis pagerėjo, kai 1910 m. vyskupu buvo paskirtas Antanas Karosas, bet neilgam. 1919 m., lenkamis okupavus Seinus, jis buvo išstėmtas į Lietuvą. Ir seminarija buvo uždaryta - perkelta į Lietuvą ir oficialiai atidaryta tik 1930 m. Vilkaviškyje.

Žiūrint į Seinus, kur gyventojų yra tik apie 3000, ir vadinti jį miestu yra gan keistoka. Bet to nepakeisi. Praeity taip buvo, kad

vietovė su didesniu gyventojų skaičiumi, dažnai turėdama tik 1000 gyventojų, o kai kada net mažiau, galėjo gauti miesto teises. Iki 1919 m. Seinuose daugiausiai buvo lietuvių ir žydų. Lenkų okupacijos laikų lietuvių skaičius labai sumažėjo; tautinis santykis žymiai pasikeitė.

(Tęsinys kitame numeryje)

Vakarų investuotojai domisi Lietuvos bei Latvijos biržomis

(atkelta iš 2 psl.)

tų teigimu, per pastaruosius porą mėnesių aktyviausiai Estijos akcijų biržose prekyboje dalyvavo vietos investuotojai, o užsieniečius labiau domina sparčiai besivystanti kaimyninės Latvijos vertybių popierių rinka. **KD**

Bolševikų invazija ir liaudies vyriausybė

(atkelta iš 4 psl.)

laiku mūsų liaudis ims gailėtis tų laikų, kada Smetona valdė kraštą, jei dalykai Lietuvoje ir toliau riedės ta pačia linkme, kaip iki šiol...

- Mes žinome, kad tamsta esi populiarus liaudyje, - nutraukė mano pareiškimą Molotovas. - Turite stengtis, kad liaudis ir toliau jums pasitikėtų...

- Taip, iš dalies buvau populiarus, galėčiau tamstai pasakyti. Bet iš to populiarumo mažai kas beliko, ir bijau, kad greitai laiku nieko nebėliks. Šiandien yra griauinama Lietuvos liaudies gerovė, griauinama santvarka, tiek ūkinė, tiek teisinė, į kurią gyventojai įpratę ir kurią labai brangina. To griovimo mes sustabdyti negalim, neturim nei jėgų, nei priemonių, o visa atsakomybė liaudies akyse krinta ant mūsų. Liaudis tiki dar Maskvos pareiškimu, kad niekas nesikėsins kištis į Lietuvos vidaus reikalus, ir nežino, kad Vyriausybė šiandien yra bejėgė...

- Kas jums kliudo kovoti su tais, kurie griovimu nusikalsta? - vėl įsikišo Molotovas. - Bauskite juos.

- Turėtume tada bausti jūsų pareigūnus iš atstovybės, kurie be atodairos varo griovimo propagandą ir kelia krašte didžiausią nerimą, ypač ūkininkų tarpe. Turėtume bausti jūsų karininkus, kurie savo tiesioginiais reikalavimais ir grasinimais demoralizuoja mūsų įstaigas ir jose dirbančius pareigūnus...

- Mes tokio potvarkio nedavėm, - susiraukė Molotovas - Nesinori tikėti, kad mūsų pareigūnai ar karininkai galėtų suvaliauti.

Supratau, kad išsireiškiau per griežtai ir ta linkme kalbėdamas nieko gero nepasieksiu, ir mano audiencija gali pasibaigti, galo nepasiekus.

- Todėl ir prašiau mane priimti, kad išaiškinčiau dabartinę padėtį. Aš ne vienos valandėlės neabejojau gerais SSSR vyriausybės norais. Juk suprantu, kad ne tik mūsų, bet ir jūsų reikalas, kad Lietuvos ūkio našumas nesumažėtų, atbulai, kad jūs dar padidėtų ir kad Lietuva ir toliau galėtų atlikti be didesnių sunkumų savo pareigas jūsų igulų maitinimo atžvilgiu, - ėmiau aiškintis. - Lietuvos gyventojų gerovė yra pasiekus aukšto lygio, ūkinis krašto gyvenimas

buvo tvarkomas taip, kad būtų pašalinti tarpininkai tarp gamintojo ir vartotojo. Tuo buvo pasiekta aukštesnis atlyginimas gamintojui už jo darbą ir žymiai pigesnės kainos tuo gaminių vartotojui, nes atkrito tarpininkų uždarbis. Eksportas buvo visuomet aktyvus ir žymiai viršijo importą. Visa tai davė galimybę išlaikyti tinkamoje aukštumoje Lietuvos valiutą, kuri per visą laiką ne tik nenukrito, bet nebuvo netgi pasvirusi...

Prieš mano išvažiavimą į Maskvą E. Galvanauskas buvo mane gerai supažindinęs su Lietuvos ūkine ir finansine padėtimi ir aprūpinęs visais reikalingais duomenimis apie mūsų ūkio našumą, apie mūsų eksportą ir importą, apie ūkinę struktūrą, "Lietūkio", "Pienocentro" ir "Maisto" organizacijas.

Naudodamasis ta medžiaga, nes ją buvau čion atsinešęs su savim, dėščiau visa tai Molotovui, kiek išgalėdamas nuodugniau.

Molotovas, matyti, susidomėjo ir klausėsi atidžiai.

- Mums jau buvo pranešta, kad jūsų ūkinės organizacijos veikia laikrodžio tikslumu, be sutrikimų (bez otzaka). Mums tai buvo beveik netikėta, - pastebė Molotovas. - Mūsų kariškio vadovybė tiesiog sužavėta jūsų ūkinių organizacijų veiklos tikslumu.

Jis negalys abejoti oficialiais daviniais, bet jį tiesiog stebina Lietuvos ūkio našumas, - kalbėjo toliau Molotovas. - Ji pagamina ir eksportuoja daugiau negu didelė ir turtinga Ukraina. Ne jų išskaičiavimas griauti tokią tobulą ūkinę organizaciją. Atbulai, jie gyvai suinteresuoti josios palaikymu tinkamoje aukštumoje. Kištis į Lietuvos vidaus reikalus ir tuo kišimusi kenkti ūkinei krašto santvarkai jų pareigūnai nėra gavę nurodymų. Todėl Molotovas manęs, kad visi nesusipratimai kyla ten ne iš blogos valios, bet iš skirtingų ūkinių ir socialinių santvarkų Lietuvoje ir Tarybinių Respublikų Sąjungoje. Žmonės, visai to nesiekdami ir nenorėdami, nesusitaria ir kiti kito negali suprasti dėl kylančių iš čia skirtingų psichologinių nusiteikimų. Dabartinė Lietuvos Vyriausybė, kurios palankiu nuosir-dumu Tarybinės Sąjungos atžvilgiu jis neabejoja, turėtų pasistengti savo krašto žmones paruošti prie naujų sąlygų prisitaikyti...

- Mes tikim ir su mumis visa mūsų tauta tiki, kad dabartinė padėtis Lietuvoje yra tik laikino pobūdžio ir nebusite per ilgai, - atsakiau į Molotovo išvedžiojimus. - Norėčiau manyti, kad jums būtų tikslingiau pamėginti priversti savo igulų vadus Lietuvoje labiau derintis su mūsų santvarka, su mūsų sąlygomis ir liaudies

nusiteikimu bei tautos psichologija.

Molotovas kurį laiką nieko man neatsakė. Nuleidęs galvą braižė kažką ant lapo, kuris gulėjo po jo ranka.

- Tamsta, ponas ministeri, provokuojai mano atvirumą, - pakėlęs galvą ir pažvelgęs į mane, prabilo Molotovas. - Verčiate mane pasakyti, ko visai dabar nenorėjau sakyti. Taigi kalbėsime visai atvirai, be sentimentalumo, kurių jau visai užtenka. Turite pagaliau realiai pažvelgti tikrenybei į akis ir suprasti, kad atskiros mažos valstybės turės ateityje visos išnykti. Jūsų Lietuva, kaip ir kitos Pabaltijo valstybės, neišskiriant ir Suomijos, turės įsijungti į garbingą tarybinių respublikų šeimą. Turėtumėt todėl jau dabar paruošti Lietuvos liaudį tarybinei santvarkai, kuri ateityje bus visur, visoje Europoje įgyvendinta, vienur anksčiau, kaip Pabaltijo valstybėse, kitur vėliau.

Nors buvau L. Natkevičiaus iš anksto išpėtas, kad galėsiu panašius dalykus išgirsti, bet atviras Molotovo pasisakymas mane visai parbloškė. Gerklė išdžiūvo, burna apsimogėjo, ir kurį laiką visai buvau žado netekęs.

Matyti, mano nuotaiką pastebėjo ir Molotovas. Jis paskambino ir liepė atnešti mums arbatos.

- Kai tik šie dalykai paaiškės, mūsų liaudyje kils didžiausias sumišimas, gal net ginkluotas pasipriešinimas, - ėmiau kalbėti, patsai nenusivokdamas, ką kalbu. - Vokiečių vyriausybė be abejo, tuo pasinaudos, nes ji nepakės, kad tarybinė santvarka išgalėtų Vokietijos pasienyje.

- Vokiečiai prarijo Pabaltijo kraštų okupaciją nepaspringe, turės suvirškinti ir jų inkorporaciją, - atskirio Molotovas. - Per daug jie turi dabar sunkumų Vakaruose, kad dar panorėtų karo su galingąja Tarybinių Respublikų Sąjunga. Vėlgi nenuslėpsiu nuo tamstos, kad šiais reikalais jau esame su jais susitarę. Apie tai jau draugas Stalinas yra pasakęs ir jūsų buvusiam ministrui pirmininkui, ir užsienio reikalų ministeriui, kai jie buvo pas mus apsilankę dėl kilusių nesusipratimų su mūsų igulų kareiviais.

- Jūs patys, p. komisare, esate pasakę, kad dabartinė vokiečių vyriausybė neįmanoma pasitikėti, todėl negalite atspėti, kaip jie šiuo atveju pasielgtų. Iš savo pusės galiu tik išpėti jus, kad mūsų liaudis, kai paaiškės jūsų siekimai, ims žiūrėti į vokiečius kaip į galimus sąjungininkus. (Bus daugiau)

Vokietija persikėlėlius traukia kaip magnetas

(atkelta iš 4 psl.)

apsaugą. Gali netgi atsistoti taip, kad jaunas persikėlėlis su dviguba pilietybe, atvykęs aplankyti šalies, iš kurios yra kile, gali būti joje pašauktas į karinę tarnybą! Be to, viešint užsienyje gali būti apribotos kitos pagalbos suteikimas.

Kokie yra santykiai tarp vietinės kilmės vokiečių ir atvykėlių?

Pastaraisiais metais visuomenės informavimo priemonės stengiamasi vokiečiams paaiškinti, kodėl persikėlėliai atvyksta į Vokietiją: tarp kitų priežasčių nurodoma, kad Vokietija atsako už Antrojo pasaulinio karo pasekmes, todėl yra vadinamasis Karo pasekmių likvidavimo įstatymas, pagal kurį po kitas šalis išblaškyti vokiečiai atvyksta į Vokietiją. Be to, kas žino apie gimimų skaičiaus mažėjimą, supranta, kad pirmajame XXI amžiaus ketvirtyje Vokietijai reikės papildomos darbo jėgos.

Žinoma, yra ir sunkumų, kurie kyla dėl persikėlėlių, pvz., išlaidos jų įsikūrimui per metus siekia nuo 13 iki 14 milijardų Vokietijos markių, tačiau pažvelgus atgal darosi aišku, kad šalyje reikia įveikti žymiai didesnius sunkumus: nuo 1945 metų Vokietijos vyriausybė priėmė apie 14 milijonų vokiečių - pabėgėlių, ištręntųjų iš tėvynės, persikėlėlių. Šiandien jie sudaro

25 procentus Vokietijos gyventojų.

Yra vokiečių, kurie sako, kad persikėlėlių priėmimas tampa našta, jie atima vietinių gyventojų darbo vietas ir t. t. Kitoks persikėlėlių mentalitetas ir nepakankamos vokiečių kalbos žinios gali sukelti nesupratimą tarp vietos kilmės vokiečių ir persikėlėlių. Beje, pastarieji taip pat dažnai skundžiasi, kad, pvz., Rusijoje jie buvo laikomi vokiečiais ir jautėsi nuskriausti, o čia, Vokietijoje, vadinami rusais. Todėl atvykėliai dažniausiai laikosi drauge.

Daugelis VFR piliečių persikėlėlius laiko lygiaverčiais bendrapiliečiais ir juos remia. Dr. Horstas Vafenšmitas, Parlamento valstybės sekretorius ir federacinės vyriausybės igaliotinis persikėlėlių klausimais, aiškiai pareiškė, kad vokiečių persikėlėliams varčiai į Vokietiją yra atviri ir jiems bus suteikta visokeriopa pagalba.

Vokietija kaip magnetas traukia persikėlėlius. Bet jie turėtų nepamiršti, kad Vokietijoje pripažinimo sulaukia tas, kuris sugeba siekti gerų rezultatų. Kiekvienas privalo pats įsitvirtinti gyvenime. Šis moto dabar tinka ir Lietuvai: kas sėdi sudėjęs rankas ir tikisi, kad vyriausybė išspręs jo problemas, nieko nepasieks.

Spinduliuojanti klasteris

Petras Šiblinis

Norom nenorom kasdien su ja susiduriame, kasdien esame jos paliečiami. Pasisėpti nuo jos neįmanoma, nes ją skleidžia ir gamtoje esantys, ir žmogaus sukurti šaltiniai. Ta klasteris - radiacija. Perpratę jos esmę, jos poveikį žmogaus organizmui, galėtume išsiskirti bent nuo pačių aštriausių jos kirčių.

Tenka apgailestauti, kad daugelį metų mus "maitino" melagingomis pasakomis apie "neraštingą" radiacijos pasekmes, nurodinėjo nepavojingas normas, ramino ir tikino, kad viskas daroma tik žmonių gerovei. Nerimauti vertė tik gandai.

Yra iš maisto išlindo po 1986 m. Černobylio katastrofos. Bet irgi ne iš karto. Atomininkai - kas puse lūpų, o kas ir visai atvirai kalba apie šokiruojančius dalykus, kurie ragina suklikti ir dėl atrodytų mažų radiacijos dozių. Pašonėje turint savą šėtono krosnį - Ignalinos atominę elektrinę - neišmintinga elgtis taip, lyg radiacijos pavojus išvis neegzistuotų.

"Jaunas" seno reiškinio vardas

Nors žodis "radiacija" teištartas prieš 100 metų, pats reiškinys visais laikais buvo, yra ir bus. Radiacija - tai kai kurių cheminių elementų savybė spinduliuoti nematomą energiją (matuojamą rentgenais - R.). Tas procesas tęsiasi tol, kol pradinis elementas virsta daugiau nebesikeičiančiu švinu. Skiriami trys radioaktyvių spindulių tipai: alfa spinduliavimas, kai atomo branduolys išmeta teigiamas daleles; beta spinduliavimas - kai neigiamas; gama spinduliavimas, kai išmetama porcija grynos energijos. Beje, pastarasis yra panašus į rentgeno spindulius. Skirtingų tipų spinduliai pasižymi nevienoda galia. Alfa dalelės neprieina net per storesnį popierių lapą, tačiau patekusios į organizmą su maistu, vandeniu, užterštu oru ar per atvirą žaizdą, sparčiai ardo audinių ląsteles. Todėl šie spinduliai keliasdešimt kartų pavojingesni už beta ir gama. Beta dalelės skvarbesnės, jos gali prasiskverbti pro odą, į 1-2 cm gyli, tačiau jų jonizuojantis, ardomas poveikis silpnas. Pats skvarbiausias - gama spinduliavimas. Gama dalelės plinta šviesos greičiu ir sušaukia jas gali tik storas žemės sluoksnis, gelžbetoninė plokštė ar švinas lakštus.

Skėtis negelbsti

Pagrindinę spinduliavimo dalį žmonės gauna iš natūralių ra-

diacijos šaltinių. Tie spinduliai "glosto" mus tiek iš išorės, tiek iš vidaus. Mus nuolat prausia iš kosmoso sruvančių spindulių dušas: juo aukščiau, tuo stipriau; pavyzdžiui, skrendant 12 000 m aukštyje, gaunama net 25 kartus didesnė radiacijos dozė. Ir skėtis negelbsti! Jeigu prisimenat, vieną gražią pavasario pradžią sugadino pranešimas apie ozono skylę, atsivėrusią virš Baltijos valstybių. Kaip tik dėl to, kad apsauginis ozono sluoksnis plonėja, pastaruoju metu vis jautresnis saulės bei kitų kosminių spindulių poveikis. Tarp tautinės gamtos saugos organizacijos "Green Peace" duomenimis: ozono sluoksniui paplonėjus 10% - 300 tūkst. padaugėja susirgimų odos vėžiu, katarakta, įvairiomis infekcinėmis ligomis. Prieš atkišant saulei apnuogintą petuką, verta stabtelėti... Vengti gerokai "piktesnės" saulės ypač derėtų pagyvenusiems žmonėms.

Klasteris įsibrovė

Savo giją į pasaulį gaubianti radiacinė šyda įpina ir pati žemė. Yra vietovių, kur radiacinis fonas dėl žemės radiacijos buvo tankesnis visais laikais. (Lietuvoje įteisinta leistina radiacinio fono riba - 15-18 mikrorentgenų per valandą.)

Beveik du trečdalius gaunamo radiacijos kiekio žmogus gauna iš "vidinio" spinduliavimo, kurį skleidžia ir organizmą patenkančios užterštos medžiagos - maistas, vanduo, oras. Atskirai

Dr. P. Kisieliaus 80 metų amžiaus sukakties paminėjimas Cicero

Edvardas Šulaitis

Vienas iš judresnių ir žymesnių Š. Amerikos lietuvių veikloje besireiškiančiųjų yra jau beveik 50 metų Cicero lietuvių telkinyje gyvenantis dr. Petras Kisielius. Regint jo visokeriopas pasireiškus ir energiją, sunku būtų tikėti, kad jam jau 80 metų.

Ši garbinga sukaktis buvo kukliai atžymėta rugpjūčio 17 d. (jo gimimo diena) Šv. Antano parapijos buvusios mokyklos pastate, Cicero, kur mūsų tautiečiai, po lietuviškos Sumos parapijos bažnyčioje, renkasi sekmadieniniam pabendravinimui.

Dr. Petras Kisielius - tikras suvalkietis, lygiai prieš 60 metų (1937-aisiais) baigęs Marijampolės Marijonų gimnaziją, o 1944 m. užbaigęs Vyt. Didžiojo universiteto medicinos fakultetą. Tačiau užėjęs karas neleido jam šios profesijos mokslus tęsti, tad galutinai medicinos daktaro laipsnį gavo 1949 m. Tübingeno universitete Vokietijoje.

Atvykęs į Chicago priemiesčių Cicero, jis čia atliko praktika bei išlaikė reikiamus egzaminus ir atidarė savo gydymo kabinetą ir čia visą laiką dar tebedirba. Ne vien tik gydo žmones pas save, bet dar guldo juos į kelias ligonines ir ten juos prižiūri.

Nereikia nė aiškinti, jog jis ne vien tik daug pacientų turi iš mūsų tautiečių tarpo, bet yra įsigijęs ir nemažą draugų bei prietelių, su kuriais įvairiose lietuvių kultūrinėse ar visuomeninėse organizacijose veikia ar tebeveikia. Jeigu būtų rengtas didesnio pobūdžio pagerbimas, daugiau žmonių talpinančioje salėje, būtų, be abejo, sugužėję šimtai.

Šį kartą buvo pasitenkinta tik mažu kambariu, kuris talpina gal apie 70 žmonių. Spontaniškai suorganizuotame pagerbime (apie tai nesakant net pačiam sukaktuvininkui), sukaktuvininkas iš pradžių buvo apdovanotas ažuolo vainiku, o prasmingą invokaciją čia pasakė kun. dr. Kęstutis Trimakas (dažnas dėstytojas Vyt. Didžiojo universitete Kaune). Jis čia kalbėjo:

minėtinas radonas (bespalvės, bekvapės, už orą beveik aštuonis kartus sunkesnės dujos). Radono yra visur, jis sklinda iš žemės plutos ir kaupiasi ten, kur blogiausia oro apykaita, tarkim, prastai vėdinamose patalpose. Tad vėl sunku susilaikyti ir nepradėti patarinėti! Butų ir namų remontui reikia naudoti tik radioaktyvumo požirius patikrintas statybines medžiagas. Tai dera turėti galvoje ir perkant maisto produktus, atgabentus iš Ukrainos ar Baltarusijos.

Skersvėjai būna ir naudingi

Trečias patarimas - kuo uoliau vėdinti patalpas, neleisti susikaupti radonui, kuris patenka į plaučius ir užsilikęs viduje ilgai švitina organizmą. Pavyzdžiui, atsukus karšto vandens čiaupą vonios kambaryje, per kelias minutes radono koncentracija padidėja keliasdešimt kartų. Tad vonios kambarį išsimaudžius bei

"Laikyk, Viešpatie, ji sveika, nepagailėk jam poilsio valandų, net kai jis pats nori savo poilsį paskirti mums."

Čia eilėraščių paskaitė ir kupletus sudainavo šio pagerbimo iniciatorius - Aleksas Šatas ir choro narė Irena Valeškevičienė, o akompanavo Giedrė Nedveckienė. Gražiai sveikino Marija

neleido pasenti, o taip pat Viešpačiui, kad šis ji globojo ir saugojo.

Pabaigoje kalbėjo ir pats sukaktuvininkas, kuris iškėlė faktą, jog gyvenime turėjęs daug draugų. Jis pagarbiai atsiliepė apie naujai į Ameriką atvažiuojančiuosius tautiečius, kurie daug pagelbsti lietuviškoje veikloje. Jo nuo-

Neseniai iš Lietuvos atvykusi Cicero lietuvių choro narė Irena Valeškevičienė sukaktuvininką dr. P. Kisielių apdovanoja jos sukurto ažuolo vainiku. Ed. Šulaičio nuotr.

Remienė (ji ir pravedė programą) Marija Juškenė, parapijos klebonas kun. J. Kastigars. Ilgesnė kalbą pasakė PLB valdybos pirm. Bronius Nainys. Jis teigė, kad sukaktuvininką pažįsta dar nuo 1939 metų. B. Nainys čia užakcentavo: "Pažinojau jį jaunystėje anais laikais, bet keista, kad jis ir išliko jaunas". Todėl, jis

mone, šie žmonės ateityje turės perimti lietuviškos veiklos vėžimą šiame krašte.

Žinoma, čia buvo sugiedota "Ilgiausių metų" ir sukaktuvininko labai mėgiama daina "Žemėj Lietuvos ažuolai žaliuos". Reikia pabrėžti, kad pats sukaktuvininkas yra geras dainininkas ir be jo vadovaujamų dainų neapsieina

Aleksas Šatas dainuoja jo paties sukurto kupletus - linkėjimus dr. Petrui Kisieliui rugpjūčio 17 d. Cicero, IL. Jo žodžius pianinu palydi muz. Giedrė Nedveckienė. Ed. Šulaičio nuotr.

pabrėžė, reikia dėkoti sukaktuvininko žmonai Stefanijai, kuri ji gerai prižiūrėjo ir maitino bei

joks lietuviškas subuvimas. Tad skambant dainos žodžiams apie ažuolus, susirinkusieji pagalvojo ir apie patį sukaktuvininką - dr. Petrą Kisielių, kuris jau beveik 50 metų Amerikoje yra didžiojo lietuvių ažuolo.

Norisi palinkėti šiam tvirtam mūsų ažuolui geros sveikatos ir dar daug našių ir sėkmingų metų, dirbant lietuviškos veiklos dirvonuose.

Linkėtina ir toliau prižiūrėti mūsų tautiečių sveikatą ir niekada nepavargti! Juk tokių žmonių, kaip dr. P. Kisielius, nedaug teturime.

LENKŲ KULTŪRININKUI LIETUVOS PILIETYBĖ

(atkelta iš 1 psl.)

"Kultura" vyriausiasis redaktorius. Lenkijos laikraščiai jį sakė, kad Giedroyc giminė dar XV a. susiję save su Lenkija, tačiau niekada nepamiršo savo šaknų, kurios siekė Lietuvą. Pasak redaktoriaus, pradedant palaimintuoju Michal Giedroyc, kuris yra palaidotas Krokuvoje, šimtmečius trukusi jų šeimos veikla būti ir Lenkijos, ir Lietuvos patriotų.

tėra akių dūmimas. Vandenyne palaidota šimtai tūkstančių konteinerių su radioaktyviomis atliekomis. Konteineriai pagaminti iš nerūdijančio plieno. Bet nieko nėra amžino! Jūros vanduo juos pragraužė ir šimtai tūkstančių tonų pikčiausio nuodo pasklis vandenyne... Tai bent palikimas aišiams! Beje, net (nukelta į 7 psl.)

IŠ VISUR

- Naująją Pasaulio Lietuvių Bendruomenės valdybą sudaro pirm. Vytautas Kamanas ir nariai: Algis Rugienius, Danutė Čornij, Tomas Bartusevičius, Milda Lenkauskienė, Horstas Žibas, Andrius Šileika, Gabrielius Žemkalis, Rasa Kurienė, Vytis Viliūnas.

- Advokatė Žibutė Elena Keželytė, nuo 1991 m. dirbanti Illinois gubernatoriaus teisiniu patarėju įstaigoje, Illinois gubernatoriaus Jim Edgar paskirta vyriausios teisinės patarėjos pareigoms ir šias pareigas pradėjo eiti rugsėjo 1 d.

- Lietuvių Skautų Sąjungos Tarybos akivaizdiniai posėdžiai vyks spalio 18-19 dienomis Pasaulio Lietuvių Centre, Lemont, IL.

- Kun. Petras P. Madus, St. Joseph parapijos, Scranton, PA, klebonas, jo tėveliui Petriui liepos 26 d. mirus, kartu su parapijiečiais Lietuvos našlaičių paramai suorganizavo \$2000. Jie skiria \$1000 katalikiškos mokyklos neturtingų vaikų mokymui ir kitą \$1000 nupirkti 4 "wheel-chairs" neturtingiems invalidams - našlaičiams.

- Chicago ir apylinkių Nekalto M. Marijos Prasi-dėjimo seselių rėmėjų metinė vakarienė rengiama rugsėjo 28 d., sekmadienį, 3 val. popiet. Jėzuitų koplyčioje mišias auko kun. Juozas Vaišnys, SJ, o mišių metu giedos solistai Margarita ir Vaclovas Momkai. Jaunimo Centro didžiojoje salėje 4 val. p.p. bus vakarienė, kurios metu kalbės sesuo Onutė Mikailaitė. Meninę dalį atliks smuikininkė Linda Valeckytė, akompanuojant muz. Alvydai Vasaičiui.

- Akademinių Skautų Sąjūdžio rengiamos studijų dienos įvyks 1998 m. balandžio 3-5 dienomis, Woodstock, IL.

- Dr. Adolfui Damušui, buvusiam Kauno universiteto Technologijos fakulteto dekanui (1942-1944 m.) ir vienam pagrindinių 1941 m. Birželio sukilimo organizatorių, gyvenusių Detroito ir neseniai grįžusių pastoviam apsigyvenimui į Lietuvą, Kauno Vytauto Didžiojo universiteto mokslo metų pradžios iškilmingame susirinkime rugpjūčio 25 d. įteiktos politikos Garbės daktaro regalias.

- Šv. Kazimiero kongregacijos keturiolika seselių rugpjūčio 10 d. Chicagoje, motiniškame name, minėjo vienuolienos gyvenimo įžadų sukaktį - ses. Pulcherija Morkūnas, kilusi iš Šv. Kazimiero lietuvių parapijos, Worcester, MA, minėjo 75 metų jubiliejų, devynios seselės - 60 metų jubiliejų, keturios - 50 metų jubiliejų.

- Bernardas Žukauskas, rugpjūčio 20 d. Lemont, IL, paminėjo 100 metų amžiaus sukaktį. Rugpjūčio 10 d. Pasaulio Lietuvių Centre, Lemont, IL, Palaimintojo Jurgio Matulaičio misijoje mišiose dalyvavo gausi šeima, o taip pat ir ateitininkų atstovai, švęsdami savo sąjungos vyriausio nario šimtąjį gimtadienį.

- "Vilties vėjai", ekskursija "Spirit of Chicago" laivu vyks spalio 4 d. Išvyką rengia Lithuanian Mercy Lift komitetas. Pelnas skiriamas Lietuvos ligoniams remti.

Šlaitytojai rašo "Darbininkui"

Laiškas "Darbininkui":

LŽS klausimu: Argi tarp New Yorko ir Los Angeles tik tuštuma?

"Darbininko" 1997.08.22 numerio išspausdintas k.k.m. inicialais pasirašytas straipsnis apie LŽS centro v-bos grąžinimą į New Yorką, papuoštas naujosios valdybos narių nuotrauka. Veikiausiai paskutinių keturių dešimtmečių LŽS archyvinės medžiagos nematęs, k.k.m. glaustai prisimena išeiviskosios LŽS gimimą Vokietijoje, perkėlimą į New Yorką ir ... Los Angeles. Detroito ir Chicagos tartum nebūtų. Negi taip bus rašoma išeiviskos žurnalistinės veiklos istorija?! Nors be archyvų po ranka, naudodamasis vieno kito savo rašinio kopija ir viena nuotrauka, bandysiu truputį šviesos įnešti į detroitiskės LŽS c. v-bos veiklą.

New Yorko LŽS c. v-bai išties nieko neveikiant, septintajam dešimtmety imta kalbėti apie jos perkėlimą į Chicagą, kur ėjo du pilnakraujai dienasčiai ir apstas kitokios periodikos. Inicijatyvos ėmėsi Antanas Gintneris, veiklus, judrus, ambicingas vyras. Kai Chicagos kolegų suburti jis nepajėgė, su kitu veikliu vyru, detroitiečiu žurn. Vladu Mingėla, ėmė kalbinti Detroito kolegas. Dirva čia buvo kur kas palankesnė, nes jau keletą metų veikė stiprus LŽS

skyrius. Centro v-bai pirmininkauti reikėjo asmenybės su žurnalistine erudicija. A. Gintneris ir Vl. Mingėla ėmė kalbinti rašytoją, buv. "Lietuvos aidą" vyr.

Detroito ir Chicagos LŽS nariai, pirmųjų centro v-bos pareigas perduodant antriesiems 1971 spalio 24 d., Grand Rapids, MI. Iš kairės, pirmoje eilėje: Vytautas Kasniūnas, Algirdas Pužauskas, Jonas Gaižutis (mires), Vytautas Alantas (mires), Juozas Vaišnys, S.J., Vladas Selenis (mires), Pranas Turūta (mires); antr. eilėje: Vladas Būtenas (mires), Alfonsas Nakas, Vladas Mingėla (mires) ir Jurgis Janušaitis. Nuotr. Jono Gaižučio

redaktorių Vytautą Alantą, žadėdami patys dirbti visą "juoda darbą", kad tik jis, V. Alantas, de jure pirmininkautų. Po ilgo spyrėjimosi, V. Alantas sutiko.

LŽS c. v-ba Detroito formaliai veiklą pradėjo su pirmuoju posėdžiu 1967 m. gruodžio 1 dieną. Čia buvo pasiskirstyta pareigos: pirm. Vytautas Alantas, vykd. vicepirm. Vladas Mingėla, vicepirm. ryšiams Antanas Gintneris, sekret. bei narys informacijai Alfonsas Nakas ir išdinininkas Vladas Selenis. Dėl nesutarimų su pirmininku A. Gintneriu pasiūlymus, jo vietą užėmė Grand Rapids, MI, gyventojas Pranas Turūta, o darbams ilgainiui gausėjant narių pakviestas Jonas Gaižutis. Ką ši c. v-ba

Neturiu po ranka protokolų su pavardėmis, bet žinau, kad dėl vieno niekada neteks raudonuoti, visi pakeltieji garbingi laikraštinkai. "Pranešėjui" (spėjau, kad išėjo 8 numeriai), įstatų spausdinimui, plačiai kor-jai "su visu pasauliu" lėšas parūpindavo Vl. Selenis, ne tik kruopštus kor-tas, bet ir gabus verslininkas. R. Turūta į visus posėdžius važiuodavo 200 mylių (i vieną pusę), nevēluodavo net sniego pūgoms siaučiant, ir tą patį vakarą namo grįždavo. Jonas Gaižutis visus aprūpindavo foto nuotraukomis. Bent teoriškai rūpinomės jaunųjų žurnalistų ugdymu. Tą mūsų rūpestį vėliau gerokai konkretizavo čikagiškė LŽS c. v-ba.

Apie rinkimus Lenkijoje

Kaip rodo Lenkijos visuomeninės televizijos agentūros OBOP paskelbti apklausos duomenys, opozicinė Solidarumo sąjunga nežymiai pirmauja prieš valdančiuosius buvusius komunistus. Jeigu rinkimai būtų vykę rugpjūčio pabaigoje, Solidarumas gautų 27% balsų, kai tuo tarpu Demokratinis kairiųjų alijansas - 26% balsų. Centristinė Laisvės sąjunga gautų 11% balsų, o Valstiečių partija - 10% balsų.

siųs komunistus. Jeigu rinkimai būtų vykę rugpjūčio pabaigoje, Solidarumas gautų 27% balsų, kai tuo tarpu Demokratinis kairiųjų alijansas - 26% balsų. Centristinė Laisvės sąjunga gautų 11% balsų, o Valstiečių partija - 10% balsų.

NEW YORK -- VILNIUS

Žiemos kainos prasideda spalio 1 d. - Oct. 1 st.

\$550 plus mokesčiai

NY - VILNIUS - NY

Vytis Travel

40-24 235 St.

Douglaston, NY 11363

Tel.: 718-423-6161

800-77-VYTIS

Internet <http://www.travelfile.com/get/vtours.html>
E-Mail: VYT TOURS EARTHLINK.NET

atlanta IE, Inc.

800 - 775 - SEND ▼ 914 - 258 - 5133

Garantuotas, greitas ir saugus
siuntinių pristatymas

nuo DURŲ iki DURŲ

Siuntiniai pasieks gavėją per 6 savaites,
o oro paštu - per 14-a darbo dienų

į LIETUVĄ, LATVIJĄ, ESTIJĄ, BALTARUSIJĄ, RUSIJĄ.

SEPTEMBER PICK-UP SCHEDULE

September 16	New Britain, CT	11-12 noon
	New Haven, CT	2-3 pm
	Waterbury, CT	4-5 pm
September 18	Kearny, NJ	11-12 noon
	Paterson, NJ	1-2 pm
September 25	Newark, NJ	11-12 noon
September 26	Philadelphia, PA	11-12 noon
	Baltimore, MD	4-5 pm
September 27	Brooklyn, NY	12-1 pm
September 30	New Britain, CT	11-12 noon
	New Haven, CT	2-3 pm
	Waterbury, CT	4-5 pm

For more information call 914-258-5133

ECONOMY AIRFARES TO VILNIUS

New York-Vilnius-New York \$599 r.t.

One way to Vilnius \$480

FREGATA TRAVEL

250 West 57th Street, 1211
New York, NY 10107
Tel.: (212) 541-5707

VILTIS - Hope

LITHUANIAN RELIEF PARCEL, INC.

368 West Broadway, Boston, MA 02127
Tel. (617) 269-4455 Fax. (617) 269-4836

- SIUNTINIAI IŠ BOSTONO Į LIETUVĄ
- Pagalba Lietuvai - Gift of Hope
- Skambučiai į Lietuvą - 62 c/minute
- Pinigų pervedimas į Lietuvą
- Didžiausia lietuviška parduotuvė "DOVANA"

OCTOBER PICK-UP SCHEDULE

Lowell, MA	OCT. 10	12-1 PM
Lawrence, MA	OCT. 10	2-3 PM
Nashua, NH	OCT. 10	4-5 PM
Worcester, MA	OCT. 11	12-3 PM
Centerville, MA	OCT. 15	3-5 PM
Brockton, MA	OCT. 16	3-5 PM
Putnam, CT	OCT. 17	1-2 PM
Providence, RI	OCT. 17	4-6 PM
Waterbury, CT	OCT. 18	9:30-11 AM
Hartford, CT	OCT. 18	12-2 PM
Norwood, MA	OCT. 20	5:30-6:30 PM
Kennebunkport, ME	OCT. 21	1-2 PM
Albany-Schenectady, NY	OCT. 23	7-8 PM
Binghamton, NY	OCT. 24	9-11 AM
Scranton, PA	OCT. 24	12-1:30 PM
Frackville, PA	OCT. 24	5-6 PM
Philadelphia, PA	OCT. 24	5-6 PM
Brooklyn, NY	OCT. 25	12-3 PM
Washington, DC	OCT. 26	1-4 PM
Baltimore, MD	OCT. 26	5:30-6:30 PM
Bridgeport, CT	OCT. 27	9-10 AM

atliko? Visų pirma, nustebeino Vyt. Alantas. Išrinktas "nieko neveikti", jis visus ketverius metus (per dvi dvišimtes kadencijas) nepraleido nei vieno posėdžio. Nors šypsena, juoba skardus juokas, jam būdavo reti dalykai, posėdžių metu būdavo visiems malonus, korektiškas, kantrus, nors kartais nepalankiamas. Pvz.: nusprendus leisti LŽS žurnaliuką, jis pasiūlė vardą "Pranešėjas". Visi raukėmės, siūlėme kelis kitus pavadinimus. Jis pats žurnaliuką redagavo, žinoma, vardo nepakeitęs (chikagiškė c. v-ba ji pavadinu "Lietuvių žurnalistu"). Ilgai nelaukus buvo pradėti redaguoti nauji LŽS įstatai, kur V. Alanto įnašas pats reikšmingiausias. Stebino ir Vl. Mingėlos energija! Jo seniai skelbta vizija suburti stiprią sąjungą visus visų kraštų laisvuosius lietuvių žurnalistus, tapo kūnu (taip bent jis manė). Jis pradėjo susirašinėjimą su Kanados, Australijos, P. Amerikos bei Vokietijos kolegomis, kviesdamas burtis. Pradžioje entuziazmo netrūko. Kiekviename v-bos posėdy Vladas skaitė vis naujus gautus laiškus, aišku, priitariančius, o mes jam plojome. Deja, deja! Net ranka pasiekiami torontiečiai, vos už 250 mylių, greitai įsteigė savo Sąjungą (bent tiek) ir mums susvetimėjo. Vėlesnių posėdžių metu, pareigose apšile, ėmėme kelti į garbės narius pasižymėjusius žurnalistus.

Po dviejų pilnakraujų dvi-mečių kadencijų LŽS c. v-bos pareigos buvo atiduotos į čikagiškių rankas. Perdavimo-perėmimo posėdis įvyko Pr. Turūtos namuose Grand Rapids, MI (maždaug vidurkely tarp Chicagos ir Detroito), 1971 m. spalio 24 d. Labai gyva ir pakankamai veikli LŽS čikagiškė centro valdyba, pirma vadovaujant tėv. Juozui Vaišniui, S. J., paskui Jurgui Janušaičiui, nuėjo istorijon "su likusiais ženklais", kaip ir detroitieškė. Tepasakio apie savo buvusią veiklą patys čikagičiai. Iš septynių detroitieškės LŽS c. v-bos narių esu likęs gyvas tik aš vienas, šio rašinio autorius. Noriu priminti k.k.m. inicialais pasirašiusiajam, kad, kai minima istorija, artima ar tolima, faktų praleidinėjimai neleistini. Šiuo atveju, nei žodžiu neužsiminus apie Detroito ir Chicagos LŽS c. v-bų veiklą, k.k.m. rašinys tapo klastote.

Alfonsas Nakas,
LŽS c. v-bos
sekretorius 1967-71 metais
1997.09.04

DEXTER PARK PHARMACY
Wm. Anastasi, B. S.
77 - 01 JAMAICA AVENUE
(Cor. 77th Street)
Woodhaven, N. Y. 11421
WE DELIVER
Tel.: 296 - 4130

PASINAUDOKITE PAPIGINTOMIS KAINOMIS

žiemą ir pavasarį, skrisdami į
Vilnių ir Rygą!

Mes taip pat siūlome patogius skrydžius ir keliones
laivu į Karibų salas, Australiją, Aziją ir Europą.

Dėl daugiau informacijų skambinti:

AIREX TRAVEL AGENCY

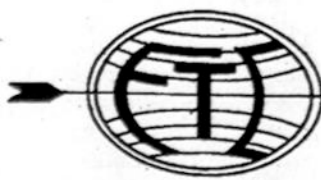
382 Broad Ave.

Leonida, NJ 07605

(201) 944-1273 (800) 955-7370 (201) 947-2189

MES SIŪLOME

PIGIAUSIAS KELIONES Į VILNIŲ
IŠ BET KOKIOS VIETOVĖS
AMERIKOJE AR KANADOJE

Ferrante Travel Center

135 Broad Ave., Palisades Park, NJ 07650

(800) 654-2432

(201) 592-8780

Lietuviai esame visi -
Lietuvių Fonde ar esi?

LIETUVIŲ FONDAS **LITHUANIAN FOUNDATION**

14911 127th Street
Lemont, IL 60439
Tel.: (708) 257-1616
Fax.: (708) 257-1647

Santrumpos: atm.jn. = atminimo įrašas, pavardė po dvitaškio = aukotojas, jm. = įmokėjo, asm. = asmuo, suma po pavardės = įrašų iš viso.

1997 m. liepos mėn.

1 x \$30 - Bernotaitis C. V. atm. jn.: Butkūnas Alė ir Andrius, \$30.
1 x \$35 - Bileris Leonas atm. jn.: Chase Manhattan Foundation "matching funds" K. Bileris, \$535.
1 x \$100 - Landsbergytė-Veillon Irena, \$1,400.
1 x \$200 - Daržinskis Stasys ir Ona, \$1,000.
1 x \$205 - Gureckienė Marija atm. jm. Gylis Izolina ir Jonas \$50, Mačiuka Gražina ir Benediktas \$50, Orentienė Marija \$50, Kuzmickas Vaclovas \$25, ir 2 kt. asm., \$435.
1 x \$612.98 - Kazlauskas Ignas, Testamentinis palikimas, \$852.98.
1 x \$10,000 - Prelato Juozo Prunskio Fondas remti Palaiminto Jurgio Matulaičio Lietuvių Katalikų Misiją: prel. Juozas Prunskis, \$10,000.

Iš viso \$11,182.98

1997 m. rugpjūčio mėn.

1 x \$80 - dr. Vandos Suogienės Stipendijų Fondas: Kavolienė Rita \$50, Paškevičius Marija ir Henrikas \$30, \$10,080.
3 x \$100 - Puzinas Povilas atm. jn.: Puzinas Auštra, \$1,550; Siliūnas Daina ir Donatas, \$300; Varneckas Adelė ir Vladas, \$900.
1 x \$200 - Vilkutaitis Viktoras atm. jn.: Vilkutaitis Vytautas, \$200.
1 x \$240 - Grigaitis Kestutis atm. jn. Karnius Albinas ir Angelė \$35, Lapas Edvardas \$25, Paramskienė Natalija \$25, Šulaitis Aldona ir Juozas \$25, Vaškelis Stasė ir Bronius \$25, Vaškelienė Prima \$25, ir 5 kt. asm., \$240.
1 x \$300 - Žilinskas Anthony, \$1,250.
1 x \$1,000 - Vanagas Jonas ir Apolonija atm. jn.: Stapulionis Genė, \$1,000.

Iš viso \$2,120.00

Lietuvių Fondo pagrindiniam kapitalui gauta iki 1997.VIII.31 - **8,792,478.94 dol.** Gautomis palūkanomis parėmė lietuvišką švietimą, meną, kultūrą ir jaunimą 5,094,466 dol. Palikimais gauta 4,287,993.94 dol.

Sudarykime testamentus ir bent dalį turto palikime Lietuvių Fondui: **LITHUANIAN FOUNDATION, INC., A NOT-FOR-PROFIT TAX EXEMPT ILLINOIS CORPORATION.** Visi remkime Lietuvių Fondą, nes Lietuvių Fondas remia lietuviybę.

Jim Simone įteiktas "Lietuvos bičiulio" atžymėjimas

Lietuvos Vyčių liet. reikalų pirmininkas Len Barcovsky (pirmas iš kairės) įteikia Lietuvos bičiulių žymenį Jim Simone.

Jim Simone, New Yorko arkivyskupijos katalikiškų mokyklų viršininko pavaduotojas, jau daug metų aukoja savo laiką ir talentus Lietuvai. Tai ypatinga asmenybė. Nors jis nėra lietuvių kilmės, tačiau per Lietuvių Katalikų Religinės Šalpos bendradarbiavimą su APPLE vasaros kursų programa, kuriai sumaniai ir energingai vadovauja Vaiva Vėbraiūtė Gust, buvo įtrauktas į pasikaitininkų eiles, sumaniai praveddamas katalikiškų mokyklų srauto kursus Lietuvoje. Pirmą kartą ten atsilankęs 1993 m. rudens su amerikiečiais pedagogais, norinčiais susipažinti su lietuvių bei rusų mokyklų sistemomis, buvo sužavėtas lietuvių nuodėmumu, šiluma ir pasiryžę pagal išgailes padėti, ypatingai mokytojų ugdymo plotmėje, įsijungdamas į APPLE vasaros kursų programą. Nepaisant to, pasinėręs ieškoti medžiaginės ir finansinės paramos Lietuvos katalikiškoms mokykloms ir patiems APPLE kursams. Savo nenuilstama energija sugebėjo įtikinti LKRS direktorių ne tik toliau tęsti paramą

APPLE kursams, bet dar įtraukti vieną naują - religijos/etikos - kursą į dabartinę programą.

Lietuvos Vyčiai, įvertindami Jim Simone darbą Lietuvai, metiniame suvažiavime rugp. 9 d. Dayton, Ohio, pagerbė jį, įteikdami 1997 m. "Rev. John C. Jutt, Friend of Lithuania" atžymėjimą. Lietuvių Katalikų Religinė Šalpa nuoširdžiai sveikina Jim Simone, gavusį Lietuvos Vyčių žymenį, ir linki dar daugelį metų darbuotis Lietuvos švietimo plotmėje.

Vida Jankauskienė

Kompiuteris skirtas visai šeimai

Vilniaus bendrovė "Sigmanta" pristatė savo naująjį gaminį - asmeninį kompiuterį "Bildukas", aprūpintą visomis multimedia priemonėmis ir skirtą namams bei mokykloms. Kompiuteris kainuoja 4890 litų. Iki šiol "Sigmanta" gamino tik brangius "Power PC" tipo kompiuterius. Nuo šiol "Sigmanta" keičia strategiją ir ketina dalyvauti plataus

Pranciškonų vienuolynas Kennebunkporte minėjo 50 metų sukaktį

Paulius Jurkus

Pranciškonų vienuolynas Kennebunkporte šiemet mini savo įsikūrimo 50 metų sukaktį. Tikoji sukaktis yra rugsėjo 8 d., kada vienuoliai giedodami procesiją įžengė į dabartines patalpas. Vienuolių tarpe buvo ir Tėv. Leonardas Andriekus, OFM, dabartinis to vienuolyno viršininkas.

Dabar, besiklausant vieno religinio koncerto Kennebunkporte, jam ir atėjo mintis panašiu koncertu atžymėti jų vienuoly-

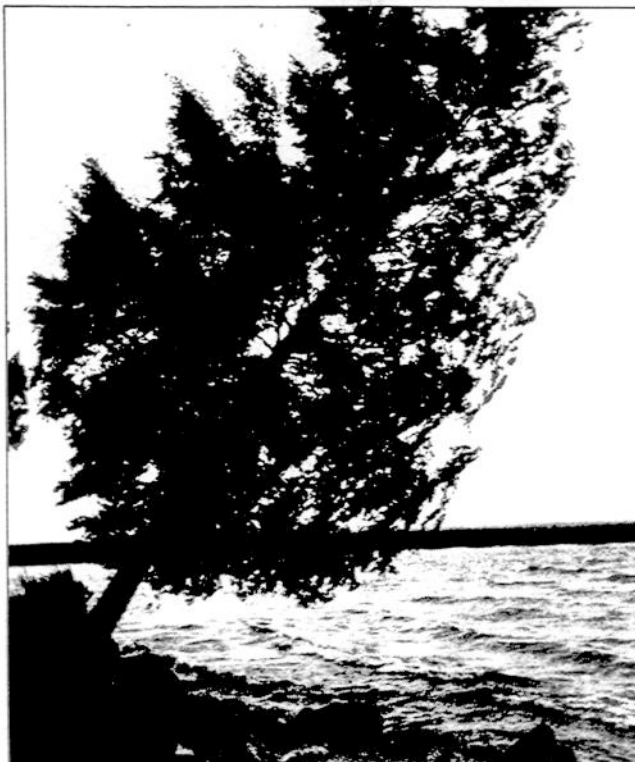
no sukaktį.

Po koncerto, nuėjus pasveikinti dirigentės, taip ir išdėstė savo sumanymą. Pokalbis buvo sėkmingas. Buvo rasta data, kada choras laisvas. Tai rugpjūčio trečioji. Choras pažadėjo atlikti sukaktuvinį koncertą.

Šis įvykis pradėtas skelbti vietinėje spaudoje.

Kas jų vadovė?

1990 m. nedidelę dainininkų ir aktorių grupę, vadovaujamą Jean Strazdas, atliko Kalėdų (nukelta į 8 psl.)

Ruduo prie Dūsios ežero.

V. Kapočiaus nuotr.

Spinduliuojanti klasta

(atkelta iš 5 psl.)

stropiausiai prižiūrimose atominėse elektrinėse avarių tikimybė išlieka.

Kategoriškiausiai tvirtina, kad atominė energetika - tai branduolinio ginklo taša. Ir esą tai, kas buvo sukurta žmonėms naikinti, negali tarnauti jų gerovei.

Gamta saugo užsimezgusią gyvybę

Žmogaus organizmui radiacija pražūtinga. Didelės dozės prišaukia mirtį bemat. Mažos, anksčiau laikytos tiesiog nevertomis dėmesio, skatina vėžinius susirgimus. Apšvitinimas pirmiausia "sudoroja" kraujodaros sistemą, lytinius organus. Jautriai reaguoja akys - žmonės dažnai apanka. Inkstai, kepenys, šlapimo pūslė radiacijos "bijo" mažiau. Pats atspariausias organas - moters gimda, kuri "nė nemirktelėjusi" atlaiko dozę, mirtiną visam organizmui. Beje, radiacijos pažeisti organai sugeba atsistatyti. Tad jei sugebėsime jiems padėti, bent jau netrukdyti, galėsime galvoti su šia Dievo ryškė.

Pirmiausia radiacija pažeidžia vaikus bei silpnėsius sveikatos žmones. Jiems patartina gerti tik filtruotą vandenį. Mažuosius verta traukti kuo toliau nuo spalvoto televizoriaus ekrano, riboti kompiuterinius žaidimus. Manoma, kad vaikams iki trejų metų

iš viso nederėtų būti kambaryje, kuriame įjungtas spalvotas televizorius. Nėščioms moterims verčiau vengti pilvo ertmės rentgeno tyrimų, ypač pirmąsias penkiolika nėštumo savaitių.

Patikimas skydas - sveika mityba

Išslysti sveikam iš radiacinio amžiaus paspėstų kilpų padeda nusimanytas, ką reikia ir ko nederėtų valgyti. Deja, pasak radiacijos tyrinėtojų, iš valgiarašio tektų išbraukti pieną ir kai kuriuos jo produktus. "Nenukarūnuoti" lieka tik lydytas sviestas, varškė ir baltas sūris. Patartina valgyti mažiau mėsos, ypač rūkytos, nes joje lieka visi radionuklidai, susikaupę gyvulio organizme per daug metų. Be to, geriau mėsą virti, ne kepti - nesusidarys kancerogeninių medžiagų. Radiacijos požūriui visai švarūs yra lydyti taukai. Tačiau to nepasakysi apie kiaušinio lukštą. Kiaušinį verdant, ta bjaurastis prasismelkia ir į baltymą. Todėl kiaušinius verčiau kepti. Sveikatos neprisideda ir sultiniai, ypač - kaulų nuovirai. Gal net šaltieną verta pavadinti kitaip, tarkim, radioaktyviaisiais drebučiais?

Cukrus ir radiacijos požūriui gali būti apšaukiamas "baltuoju nuodu", mat jis skatina pražūtingą organizmo jonizacijos procesą. Druska trukdo "išbėgti" šiam procesui. Galite apsieiti be cukraus ir kitų saldumynų? Puiku! O druskos atsikvėpti neskubėkite.

Kas nors skėstels rankomis: "Ar liko nekenksmingo maisto?" Žinoma. Tarkim, grūdai, kuriuos patariama kuo mažiau smulkinti, t. y. "nenužudyti". Grūdus mitybos specialistai vadina vitaminų ir mikroelementų sandėliu. Be to, juose maža teršalų (taip pat ir radioak-

Padėkite surasti ir palaidoti

Zigmąs Adomaitis

1944 m. liepos mėn. besitraukiantys iš Lietuvos vežimui į Vakarų keturi ar penki policininkai, saugoję Ariogalos tiltą per Dubysą, Miškų kaime (apie 4 km nuo Stakių bažnytkaimio, Jurbarko rajone) papuolė į bolševikų pasalą. Du policininkai buvo nukauti, kiti spėjo pabėgti.

1996 m. birželio 22 d. nužudytų palaikai buvo atkasti, o vieno iš jų, Zigmąs Adomaitis, gyve-

nusio Pernaravoje, Raseinių raj., palaikai identifikuoti ir perlaidoti. Apie kitą asmenį, kurio palaikai saugojami ir laukia perlaidojimo, neturime jokių duomenų. Prašome visus ką nors žinančius apie žūties aplinkybes ir antrąjį žuvusįjį pranešti adresu: **Gediminui Adomaičiui, Šeškinės gatvė 19-41, 2010 Vilnius, LIETUVA**, arba paskambinti telefonu **(370-2) 468 568**.

WORCESTER, MA

Tautos šventės minėjimas

Rugsėjo 7 d. LŠSI Trakų rinktinė Maironio Parke suruošė kuklų Tautos šventės minėjimą. Atvyko Jono Vanagaičio iš Bostono, Martyno Jankaus iš Brocktono kuopų šauliai ir jų vadai, rinktinės kapelionas kun. Rafaelis Šakalys, OFM, iš Kennebunkport, Maine, kelių lietuvių organizacijų pirmininkai bei vietos telkinio lietuvių būrelis.

Minėjimą pradėjo ir jam vadovavo rinktinės vadas g. š. Algirdas Zenkus. Pasveikino, trumpu žodžiu, apibūdino Tautos šventės prasmę, ir pakvietė pagrindinį kalbėtoją rinktinės kapelioną. Jis pareiškė, kad Tautos šventė ir Marijos Gimimo šventė jungiasi viena su kita ir švenčiamos tą pačią dieną rugsėjo 8-tą, todėl bent trumpai apie abidvi verta pakalbėti. Kapelionas giliai žvelgė į tolimesnės Lietuvos praeities istoriją, siekdamas Vytauto Didžiojo laikus, kada Lietuva buvo susijungusi su Lenkija unijos ryšiais. Vytauto troškimas buvo galutinai atpalaiduoti Lietuvą nuo Lenkijos. Tai žinojo galėsiąs padaryti tik tapdamas Lietuvos karaliumi. Didieji Europos valdovai tam pritarė ir paskyrė vainikavimo dieną - 1430 m. rugsėjo 8-tą Vilniuje. Vokietijos imperatorius Zigmanas išsiuntė karūną, bet lenkai (amžini Lietuvos neprieteliai) užpuolė ir pagrobė karūną.

"Nenuženk nuo akmenų, o Marija, pušynėly žaliame šiluvos. Nors krauju ir asaroms ten lyja, nepalik, nepalik Lietuvos..."

Rinktinės vadas padėjo kapelionui už prasmingas mintis. Sugiedotas Lietuvos himnas.

Dr. Vinco Kudirkos kuopos sesės šaulės paruošė pietus ir visus jais vaišino. Prieš pradėdant, maldą sukalbėjo šv. Kazimiero parapijos adm. kun. Antanas Nockūnas, MIC. Visiems gardžiai pasistiprinus, rinktinės vado iniciatyva buvo rodomos vaizduotės iš pirmųjų laisvės atgavimo dienų ir kitos, kurios visiems patiko. Nejučiomis laikui bėgant artėjo vakaras. Gražių praeities prisiminimų vedami, skirstėmės į namus.

J. M.

tyviųjų). Grūdai lengvai virškinami, tad neužsibūna organizme. Radiacijos nekaupia ir šviežios daržovės, įvairios ankštinės kultūros, riešutai, saulėgrąžos, sojos pupos ir kt. Riešutai ir sėklos puikiai pakeičia mėsą. Žuvies mėgėjams verčiau smaguriauti jūros laimikiais, mat tvenkinių žuvyse radiacijos daugiau.

Neįmanoma pasislėpti nuo civilizacijos "grožybų", tarp jų ir radiacijos. Tačiau galima šiek tiek nuo jos atsiriboti, vartojant mažiau kenksmingų produktų. Tokią geranorišką pagalbą netrukėtų įvertinti mūsų pačių organizmai, įnirtingai besipriešinantys klastingam spinduliavimui.

A. + A. Muzikei NIJOLEI ULĖNIENEI

mirus, esame nuliūdę ir širdingiausią užuojautą reiškiamo vyru Jonui, dukrai Vaivai su vyru, sūnui Arui, broliui Rimui su žmona ir visiems giminėms.

Dr. Julius ir Aleksandra Maldučiai
Guoda ir Sigita Bobeliai
Gražina ir Vitolis Dragunevičiai

Skaitykite
Darbininką
ir pasiūlykite jį savo
draugams!
Tel: (718) 827-1351